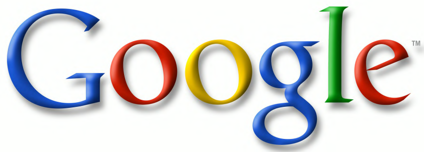

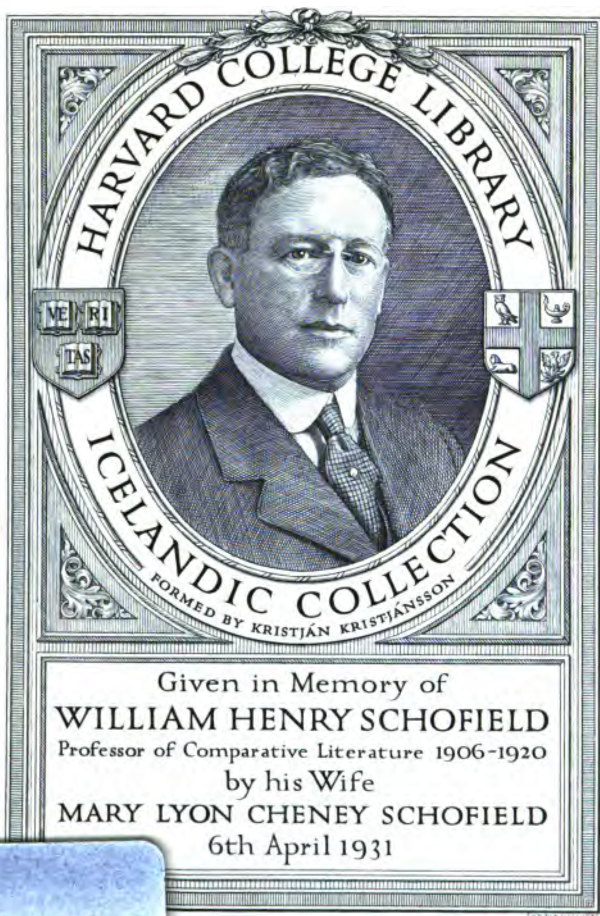
ÍSLENZK
STAFSETNINGARORÐBÓK

BJÖRN JÓNSSON

HEFIR SAMIÐ

AÐ TILHLUTUN BLAÐAMANNAFÉLAGSINS

REYKJAVÍK
ÍSAFOLDARPRENTSMIÐJA
1900

HARVARD COLLEGE LIBRARY
VE RI TAS
ICELANDIC COLLECTION
FORMED BY KRISTJÁN KRISTJÁNSSON
Given in Memory of
WILLIAM HENRY SCHOFIELD
Professor of Comparative Literature 1906-1920
by his Wife
MARY LYON CHENEY SCHOFIELD
6th April 1931

ÍSLENZK

STAFSETNINGARORÐBÓK

BJÖRN JÓNSSON

HEFIR SAMIÐ

AÐ TILHLUTUN BLAÐAMANNAFÉLAGSINS

REYKJAVÍK
ÍSAFOLDARPRENTSMIÐJA
1900

Formáli

Tildrög þessa kvers eru samtök Blaðamannafélagsins fyrir fám missirum um útrýming hins sívaxandi stafsetningarglundroða í íslenzku máli, sem spillir tungu vorri og gerir ritmálið torveldara æskulýð vorum en ella mundi.

Með því að félagið gerði sér að reglu, að sneiða hjá sérkreddum og þarflausri nýbreytni, var viðleitni þess mætavel tekið; gekk þorri lærðra manna á landi voru þegar í lið með félaginu og aðhyltist frumvarp þess til stafsetningarsamþyktar, sem studdist mestmegnis við rithátt þann, er einhver hinn mesti íslenzkufræðingur vor, dr. Jón Þorkelsson rektor, hafði fylgt um langan aldur og ýmsir tekið eftir honum. Mótspyrnu hefir engrar vart orðið utan frá tveimur mönnum, er hver maður hér um bil gekk að henni vísri frá fyrir fram: aðaluppihaldsmanni skólastafsetningarinnar, sem svo er nefnd, og einum stórstígum nýbreytingamanni í þessari grein, er barist hafði mörg ár fyrir sinni víðtæku sérkreddu, en ekkert á unnist. En félagið h l a u t *að vísa þeim ritháttum báðum á bug fyrir fram, með því að fengin var óræk vissa fyrir almennu samkomulagsleysi um þá: skólastafsetningin hafði aldrei hlotið það gengi, að eigi gerðust margir henni fráhverfir, jafnskjótt sem þeim var það frjálst, auk ýmissa rithöfunda hinnar eldri kynslóðar, er aldrei höfðu fylgt henni; en hina fekst varla 1 af 1000 til að aðhyllast, þeirra er málið rita eða kenna.*

Ritmálið er sameign þeirra, er það nota. Fyrir því er bæði rangt og einnig ókleift, að breyta búningi þess, stafsetningunni, öðru vísi en með samkomulagi þeirra í milli, — milli fullveðja sameigenda ritmálsins. Einróma samþykki um slíkt fæst vitanlega aldrei. Verður því jafnan að láta sér lynda þar eindregið meiri hluta atkvæði, og sé í þeim meiri hluta þorri hinna málfróðustu og ritfærustu manna þjóðarinnar. Því rífari, sem meiri hlutinn er,

því minna áhorfsmál er að gera hans vilja að almennri reglu, er allir þeir verði að hlýða, sem ófullveðja eru í ritmálsfélaginu (nemendur í skólum o. s. frv.).

Birt voru í Ísafold á sínum tíma nöfn þeirra manna, er rithátt vorn aðhyltust, sjá það blað $^{29}/_{10}$ 1898 og $^{25}/_{1}$ 1899. Síðan hafa enn fleiri við bætt, og þeirra á meðal tveir langhelztu rithöfundarnir meðal Vestur-Íslendinga, þeir síra Jón Bjarnason (í nýprentuðu höfuðriti sínu: Helgidagaprédikunum) og síra Friðrik J. Bergmann. En mestalt það, er prentað hefir verið í Reykjavík síðustu tvö árin, er með vorri stafsetningu, þar á meðal barnalærdómskver og húslestrabækur. Er því stafsetning þessi orðin býsna-algeng, og hefir ekki vottað fyrir öðru en að almenningur kunni henni mætavel.

Mjög er eðlilegt, þótt framkvæmd fyrnefndrar stafsetningarsamþyktar hafi að sumu leyti orðið nokkuð á reiki framan af, og að bólað hafi á minni háttar afbrigðum frá henni í rithætti samþyktarmanna sjálfra. Þau eru mestöll óviljandi gerð, sumpart í ógáti og sumpart af miður glöggu orðalagi samþyktarinnar á stöku stað; hún var bráðabirgðasmíði. Eldri miklu er skólarithátturinn og rækilegar frá þeim reglum gengið; og hafa þó alla tíð smá-afbrigði frá honum verið eigi óalgeng, og það af líkum ástæðum — ógætni eða þekkingarskorti, þrátt fyrir margra ára kenslu í hinum lærða skóla.

Nýtilegt orðasafn er eina ráðið til að afstýra slíkum misfellum; enda hafði Blaðamannafélagið hugsað sér og ráðgert frá upphafi, að fá almenningi slíkt safn í hendur, og hafði aldrei búist við neinni festu í samþyktar-rithætti sínum fyr en það væri fengið.

Vér höfum lengi sárþarfnast slíks orðasafns eða orðabókar, miklu lengur en síðan er Blaðamannastafsetningin komst á stokkana. Ætti fyrir því kver þetta að koma í góðar þarfir öllum þeim, er íslenzka tungu rita, nærri því hvaða rithætti sem þeir fylgja. Og sérstaklega er munurinn á skólastafsetningunni og vorum rithætti, blaðamanna, eigi meiri en svo, að hvorirtveggja rita meiri hluta orða alveg eins, eða að minsta kosti mestalt það, er vandasamast er í íslenzkri stafsetningu, t. d. ber þeim alveg sam-

an um, hvar rita skuli **y** *og* **ý**, *og* **z** *að allmiklu leyti; ennfremur um, hvar rita skuli granna stafi eða breiða. Er því yfirleitt mjög auðvelt fyrir skólastafsetningarmenn, að hafa mikið góð not þessarar bókar; alt af er vandalaust fyrir þá að rita* **je** *þar, sem vér ritum* **é**, *eins hitt, að rita* **p** *á undan t, og ennfremur vandalítið að tvöfalda samhljóða þar, sem við á eftir þeirra rithætti; sömuleiðis, að rita* **z** *í stað* **ðs**, **ds** *eða* **ts** *í öllum beygingarendingum sagnorða, þótt vér gerum það að eins í rótarbeygingum þeirra. Þá er munurinn hér um bil upp talinn.*

Fullyrða má, að naumast sé nokkur maður svo vel að sér í íslenzku, að hann hafi á hraðbergi réttan ritthátt hvers orðs. Að minsta kosti er víst um það, að allmörg orð eru þau í málinu, sem fjöldi lærðra manna, hvað þá heldur leikra, er í töluverðum vafa um, hvernig réttast sé að rita, og þurfa þá nokkuð fyrir að hafa, að leita uppi hið rétta, hvaða algengum rithætti sem þeir fylgja ella. Þá er mun handhægra að grípa til stafsetningarorðbókar, er sýnir viðstöðulaust, hver sé hinn réttasti rithátttur vandritaðra orða, að því er framast er kostur á að vita eða færustu stafsetningarfræðingar hafa orðið ásáttir um.

Reynist safn þetta, sem eg vona, eigi fjær fyrirsettu markmiði en þess kyns frumsmíði eiga að sér, þá er síður en svo, að undirritaður höf. þakki sér það að mestu, hvað þá heldur öllu leyti. Eg hefi að sjálfsögðu ekki einungis hagnýtt mér orðabækur þær og orðasöfn, sem vér eigum í bókmentum vorum, heldur notið þar á ofan mikils fulltingis mér færari manna. Það eru þeir adjunkt Pálmi Pálsson, íslenzkukennarinn við hinn lærða skóla vorn, og adjunkt Geir T. Zoëga, orðbókahöfundurinn. Þeir hafa báðir yfirfarið vandlega og með allmikilli fyrirhöfn handrit mitt undir prentun, því til mikilsverðrar umbótar, en hr. P. P. auk þess lagfært ýmislegt í próförk. Sams konar aðstoð hafa þeir og veitt mér, meðan á prentun stóð, félagar mínir í Blaðamfél., þeir Jón Ólafsson og Vald. Ásmundsson ritstjórar, — einkum J. Ó (viðtækari og fyrirhafnarmeiri). Er því síðasti frágangur ritsins í raun réttri sameiginlegt verk vor allra. Loks hafði dr. Jón Þorkelsson rektor af

venjulegri góðfýsi sinni leyft mér að leita síns úrskurðar, er vér kæmumst í ógöngur í stöku atriðum eða oss bæri á milli, þeim er að ritinu hafa unnið; og hefir það komið að góðu haldi. Hefir því einskis verið ófreistað látið til að leysa svo vel úr hverjum vanda, sem kostur var á eftir atvikum.

Nokkurar stafsetningarreglur (bls VII) er að eins lauslegt ágrip af nokkurum hinum helztu þeirra. Að öðru leyti vísum vér í Ritreglur V. Á, nýjustu útgáfu (1899).

Um viðbótina: Nokkur mállýti, er það að segja, að orð þau og orðtæki, sem þar eru talin, eru hvergi nærri öll rángmæli í sjálfum sér, heldur er það hitt, að þau eru þá þrásinnis höfð í rangri merkingu; og er þeim litla bráðabirgðaleiðarvísi ætlað að benda viðvaningum á, hvernig betur megi þar að orði komast að jafnaði.

Þess skal getið, að flestöll eru rangmælin (bögumæli, dönskuslettur o. fl.) tekin úr íslenzkum ritum, nýjum eða mjög nýlegum.

Reykjavík í septembermán. 1900

B. J.

Nokkurar stafsetningarreglur

1. Granna raddstafi einfalda skal rita næst á undan *ng* og *nk* í sömu samstöfu, en hvorki tvíhljóða né breiða raddstafi, nema *æ* (og *ó* má rita í samandregnum orðum, t. d. kóngur).

2. Rita skal *é* þar, sem *je* er fram borið, — nema í nafnorðum þeim, sem eru að upphafi hluttaksorð núlegrar tíðar sagna, er enda í nafnhætti á *ja*: þiggjendur, seljendur, fjendur [fjáendur], og í útlendum sérnöfnum (Jesús o. fl.)

3. Stafina *y* og *ý* skal rita í stað *i* og *í* (hljóðið sama), þar sem í rót orðsins er *o, u, io, iu (jo, ju)* eða *ó, ú, ió, iú (jó, jú)*.

4. Rita skal í alíslenzkum orðum *f* og *g* næst á undan *t* í samstöfu, en ekki *p* (*pp*) né *k*, nema rót orðsins í öðrum myndum þess endi á þeim stöfum.

5. Eigi skal rita *j* næst á eftir *g* eða *k*, ef á eftir þeim stöfum fer í sömu samstöfu *e, i, í, æ, ei* eða *ey*.

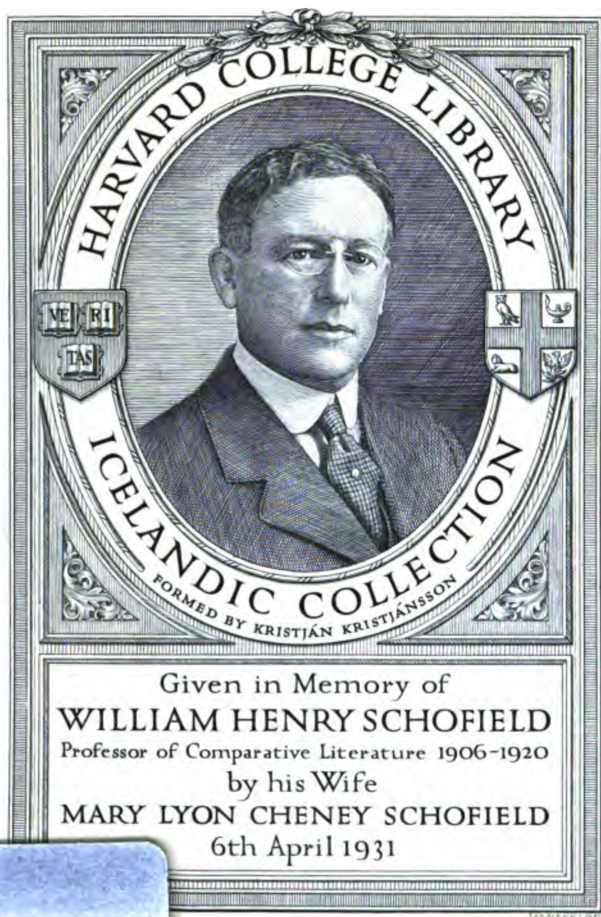
6. Rita skal *z* í stað *ds, ðs, ts* eða *tts* þar, sem rót orðs endar á *d, ð, t* eða *tt*, en *s* eitt heyrist í framburði og sé það (*s*-ið) ekki fallending.

7. Tvöfaldan samhljóð á undan öðrum samhljóð skal að eins rita:

a., ef hinn eftirfarandi samhljóður er beygingarending, sú er byrjar á *n* eða *r*, eða fallending á *s*, eða *n* fer á eftir *ll*;

b., í samsettum orðum (en ekki afleiddum), er síðari samhljóðurinn er upphaf hins viðskeytta orðs, hvort heldur það er sjálfstætt orð eða greinirinn: hreppnum, leggnum, bekknum.

Raddstafabræðurnir *j* og *v* eru hér (í þessum tölul., 7) ekki taldir með samhljóðum.

HARVARD COLLEGE LIBRARY
VE RI TAS
ICELANDIC COLLECTION
FORMED BY KRISTJÁN KRISTJÁNSSON
Given in Memory of
WILLIAM HENRY SCHOFIELD
Professor of Comparative Literature 1906-1920
by his Wife
MARY LYON CHENEY SCHOFIELD
6th April 1931

ÍSLENZK
STAFSETNINGARORÐBÓK

BJÖRN JÓNSSON

HEFIR SAMIÐ

AÐ TILHLUTUN BLAÐAMANNAFÉLAGSINS

REYKJAVÍK
ÍSAFOLDARPRENTSMIÐJA
1900

Andríðsey (Andréseyt†)
anddyri andfætis andfætingur andgeyfla andhælis- andlit andnes (annes), andorða andramur andremi andrá andskara andskoti andspænis andstreymi andstreymis andstygð andsvar (ansvar†) andsælis andviðri andvirði andvirki (annvirki†) andvitni andóf andæfa
anker: hálfanker
annar: annan öðrum annarra
annarstaðar (annars staðar)
annboð (amboð†) annmarki
annexía
annríki annsamur annsemi
ant (um e-ð)
anza
apaldur apalgrár
api apynja
arfi arfavisk
arfur afgengur arfleifandi arfleifð arfleiðandi arfleiðsluskrá arfnyti arfvon arfþegi
Arnaldsstaðir (Arnilsstaðir† Arnhólsstaðir†)
Arnfinnur Arndís Arngerðareyri Arnleif
arinn (arin arins arni, flt. arnar), arinelja arinhilla
atbeini atburður atferli atfylgi atgeir atgervi (atgjörfi†) athlægi athugall athugi athvarf athygli athæfi athöfn atkvæði atlaga atlot atlæti atorka atreið atrenna atriði atverknaður atvik atvist atyrða
atkeri†=akkeri
atla† = ætla
Atlantshaf
auðga auðkýfingur auðlegð auðsæld auðæfi
auðheyrt auðkendur auðkenni auðmýkt auðn auðséður auðsiglt auðsóttur auðsveipni auðsveipur auðsýna auðsær (auðsæjan auðsæjum auðsæir), auðtrygð auðtryggi auðveldur
Auðnir (Auðnar†)
Auðun (es. Eadwin, Auðuns, þgf. Auðuni), Auður (kvk.)
auðvirðilegur† = auvirðilegur
aufúsa aufúsugestur
auga (augna) augabragð augabrún (augnabrúnir, augabrýr†) auglýsing augnablik augsýn
auka: eyk jók juku jóku (uku†) yki (jyki) ykjum aukist, aukapinkill auknefni
aukvisi
aumingi aumka (aumkva†) aumkunarlegur aumnögl.
aur (sandbleyta) aurar aurriði= urriði
aur† = eyrir eyri, t. d. eg á ekki eyri (aur†) í buddunni
aurar (flt. af eyrir) auragirnd.
ausa eys jós jusum (jósum) jysi
austfirzkur austrænn Austurálfa Austur-Indíalönd austurrískur (austurrikskur†)
auvirða (= óvirða), auvirðilegur (auðvirðilegur†) auvisli = usli
ax, flt. öx
axarhyrna axarskaft
axla axlaband axlarliður
Aþena Aþenuborg

ábristir [sv. briest, e. beestings; ábrystir†] ábrýði ábýli ábyrgð ábyrgðarmaður ábyrgjast
áðurnefndur
áfangi [áivangur] áfrýja áfýsa
ágengni ágengt ágirnd ágizkun
áherzla áheyrandi áheyrilegur á-

heyrn áheyrsla áhrif áhrinsorð (áhrinsorð†) áhyggja
áfir (mjólk, áir†)
ákefð
áleitni álengdar álitlega álygi
álfkona álfur
álft álftaver
Álfvör (Alvör)
álykta álykt ályktun
ámátkur ámátlega
ánýja
ár-angur árbýll árdegis árgæzka árla
árensli áreitni áreynsla (áreynzla†)
á-reyður (silungur) árkvísl ármynni
Ásdís Áskell (þgf. Áskatli og Áskeli)
áseilinn áseilni ásetning ásetningur áskotnast áskynja ásmegin
Ásmundur (Ásmundar) Ásmundsson Ásný
Ástralía ástralskur
ásteyting ást-úðlegur ásýnd ásynja
áttræður áttæringur (áttahringur†)
ávalt (sífelt) ávalur áviðris ávöxtur
ázt: þú ázt öll berin; heyið ázt illa

baðlyf baðstofa
baðmull (bómull†) baðmolía baðmur
bagall: bagals bagli baglar
bagi bagalegur
bagl bagladur
bakferlast bakhverfa bakhjarl (hvk bakhjall†, bakjarl†; hjarl = land) bakrígur bakspyrna bakstur
Bakkárholt (Bakkarholt†)
bannsetning bannsyngja
barnaglingur barnavipur barnsfylgja barnskírn barnsæska
barefli barist (af að berjast) barsmíð
bar barskógur
batna
bazt: þú bazt; heyið bazt illa (af að binda)
bauðst: þú bauðst, mér bauðst (þát. af að bjóða)
bautasteinn
bábilja
báðumegin
bági bágindi bágur
bákn bákna
beggja (ef. flt. af báðir)
begla, sbr. Rímbegla
beiða (beiddist beiðst) beiðni beiðsla
beiðst: þú beiðst (af að bíða)
beiskur [s. besk] beiskja beiskyrði (beizkur†)
beita beitivindur
beizli beizlismél beizlisstengur
beizt: þú beizt (þát. af að bíta)
Bekansstaðir
bekkjast bekni [bekkinn]
bendla (bendlaði), bendill (bendlar)
bera: eg ber, þú ber (berð†), bar báru bæri borið borist
Bergþórshvoll (Bergþóruhvoll†)
berja: eg ber, þú ber (berð†), barði börðu berði barið barist
berkill (flt. berklar)
bernska bernskubrögð
berserkur (beserkur†) bersyndugur bersögli beryrði
bessi [bersi] bessaleyfi
beztur (bezt)
beygja beyging beyglast beyglur
beygur (ótti)
beyki (bæki), beykir (flt. beykjar)
beysinn beysta (berja)
biblía = biflía
bifa bifreið bifröst

bikkja (bykkja†)
bil (t. d. millibil) bilbugur bilgjarn bileygur bilt: verða bilt við. En bylur=hvassviðri
bimbult (bumbult†)
binda: eg batt, þú bazt, bundu byndi binzt (bazt), bindi (á bók), bindindi
bingur (haugur)
birgðir (forði) birgja birgur, (til) bráðabirgða heybirgðir vörubirgðir sjálfbirgingskapur. En byrgi=skýli; byrgja=hylja, loka; ennfr. ábyrgð
birki birkiraftur birkja (taka af börk, birkja hest)
birna (kvenbjörn), birni (þgf. af björn), birnir
birta birting birtingur
bisa við e-ð
biskup (byskup†) biskupsmítur
bitill: bitli bitlar, bitlingur
bittu (boðh. af að binda)
bíða: þú beiðst, bíddu mín
bílda bíldóttur bíldur
bílífi [es. biliofa]
bíræfni bíræfinn [g.d. beræven]
bjarg-kviður bjargsig
bjarnfeldur bjarnigull bjarnylur
bjóða: býð bauð bauðst byði boðist
bjúga bjúgur
Björgvin: til Björgvinjar, frá Björgvin
björn: ef. bjarnar, þgf. birni, flt. birnir björnu (birni) bjarna björnum
Björn (Bjarnar) Björnsson, sbr. Guðmundur (Guðmundar), en Guðmundsson
blaðstýft blaðstýfing
blaka (blaðka†)
bláeygur bláfeldur bláfjallaður blágrýti blálenzkur blámaður blárendur
bleikálóttur bleikja bleikur

bleyða bleyðiorð bleyðiskapur (bleyðuskapur†)
bleyta bleyti
blik blikna
blindbylur blindfylla
blíða blíðlyndi blíðviðri blíðyrði
blína: einblína
blístra blísturshola
bljúgur
blóðrefill blóðrisa blóðsegi
blótneyti blótsyrði
blygð blygðast blygðunarleysi
blys blysför
blý blýant blýskeyti blýsteyptur
blæja blær blævængur
boðist (sb. af að bjóða)
bogi bogna bogra bogsveigir
Borðeyri
borist (sb. af að bera)
botn (botns) botnleysa botnvörpungur (-verpill†, -verpingur†)
bófi
bógsiga
bókahilla bókaleifar bókfell bókun bókmentir bókskygn
bólginn bólgna
braml bramla
bragningur
brattgengur brattgengi
bráðabirgð (-byrgð†): til bráðabirgða
bráðaþeyr bráðendis bráðlyndi
bráðna brátt
brást: mér brást það (þát. af að bregða)
bregða: brá brást brugðu brygði brugðist
Breiðabólstaður (Breiðibólstaður†) Breiðafjörður (Breiðifjörður†)
breikka (breiðka†)
breima [um kött, brími = eldur, hiti]

brekan (brekán†)
brengla
brenna brensla
bresta: brast brustu brysti brostið
breyskur [brjósk] breyskleiki
breyta breytni
brezkur (frá Bretlandi)
bréf bréfaveski bréfspeldi
brigð brigða brigðlyndi brigðmæli
brigzl brigzla brigzlyrði
bringspölur (-spelir, -spalir†; bringsmalir†)
bris
Brjánn Brjánslækur
brjósk
brjóta: brýt braut, þú brauzt, brutum bryti brotið; brýzt brauzt (hann brauzt um)
brotna
brottfýsi brotthvarf brottvist
bróðerni bróðir (bróður: finna bróður sinn; hestur bróður míns; gefa bróður sínum)
brugðist (sb. af að bregðast)
brullaup=brúðkaup
brú: brúar, flt. brýr brúa
brúðhvíla brúðkaup
brúður: brúði brúðar brúði brúðir
bryðja (skass); að bryðja: bruddi brutt
brydda brydding, (það) bryddir (á)
brygði: eg held að honum brygði við (vþ af að bregða)
bryggja
Bryndís bryndreki brynja Brynhildur Brynjólfur Brynleifur
brynna brynning
brynni: ef húsið brynni (vþ. af að brenna)
brysti: ef mig brysti (vþ. af að bresta)
bryti (ef. bryta) brytja
bryti: ef eg bryti (vþ. af að brjóta)
-brýði: afbrýði
brýna brýni brýnsla
-brýndur: sambrýndur skolbrýndur
brýnn: brýn nauðsyn
-brýnn léttbrýnn þungbrýnn
brýr (flt. af brú)
brýt: eg brýt (af að brjóta)
bulungur (buðlungur†) = viðarb.; en buðlungur (konungur)
burðareyrir
burst bursti burstígull
burtrýma
buxur (brækur)
búferli búmenska búsafleifar búsifjar
byða: flautabyða, byðukolla
byði, byðist: ef eg byði, ef mér byðist (vþ af að bjóða)
bygð bygðarleyfi bygðfleygur
bygg Bygg-garður bygg-grjón
byggi: ef eg byggi (vþ. af að búa)
byggja: bygði bygt, bygging
bylgja bylgjugangur
bylja: buldi byldi (þó að veðrið byldi á tjaldinu) bulið, byljóttur bylur
bylta bylting umbylting
byndi: ef eg byndi heyið (vþ. af binda), byndin: kornbyndin
byr byrja (honum byrjaði vel): hraðbyri
byrða (ílát), að byrða (skip), byrðingur: einbyrður, síbyrða
byrði (ef. byrðar)
-byrðis: útbyrðis síbyrðis
-byrgð: ábyrgð. En birgðir=forði
byrgi (skýli) byrgiskona byrgja (hylja, loka): fjárbyrgi forbyrgi snjóbyrgi
byrja byrjendur byrjun
-byrja: óbyrja
byrla byrlari

byrstur byrsta sig
byssa byssubrendur byssuskefti
bytna (ná til botns): tvíbytna
bytta (ílát): blekbytta mjaðarbytta skriðbytta
bý býfluga
býð: eg býð (af að bjóða)
býfa (fótur)
býli: híbýli (býhýli†) sambýli
-býlingur: frumbýlingur
býll: árbýll fornbýll harðbýll
býr (bær) Býjasker
býsn býsna-mikill býsna-reiður
býta [bútur]: býtti býtt; útbýta
býti: bera úr býtum; í býti (snemma morguns)
bægifótur Bægisá
bæginn: meinbæginn, meinbægni
bægja: bægði bægt
bægsli [bógur]
bæjarfógeti bæjardyr bæjarhverfi
bæki bækiskógur
bæklingur
bænakvak bænheyrsla
bær: bæjar bæir bæja bæjum
bæta: bætti bætt bæzt
böggull: bögli böglar, böglast
bölbæn bölva bölvun

dafna
dalsmynni
Dagverðarnes Dagný
Danmörk (Danmerkur), danskur
dans dansa dansleikur
Dauðahaf dauðdagi dauðyfli
daufheyrast daufheyrður
dazt: þú dazt (af að detta)
dá dálegur dálæti dást að e-u (dázt†), hafði dáðst að því
dáðleysi dáðleysingi
degi: hádegi, miðdegi
deig deigla deiglendur deigur
deigulmór [tigulmór?]
dekstra dekur
demba: dembdi dembt
dengja denging dengsla
depill: depil depils depli deplar, depla augum
detta: datt dazt duttu dytti dottinn
deyða: deyddi deytt
deyfa deyfð
deyja: dey dó dóum dæi (dæði†) dáið
digna [deigur]
dilkur dilkær
dilla: dillandi rödd
dimma dimmur dimmviðri
dindill (dindli dindlar)
dingla
dint dinta dintur
dirfast dirfð dirfska
dígull: hordígull (hordingull†)
díki díkisgröftur
dílaskarfur dílasótt díli díll
dís dísablót: Freydís Jódís ljóðadís söngdís Þórdís
djúpsæi djúpsær (-sæir,-sæjum)
djúpsævi (djúpur sjór)
dofi dofinn dofna
dornikur [Doornik í Flandern; dorningur†]
dóttir: dóttur (í öllum öðrum föllum eint.), dætur dætra dætrum
drafli (drabli†) drafna
draga: dreg dró dróst (drógst†) drógum drægi dregið dregist, dragi drag-kyrtill
dragna dragnast
drasill (drösull): Yggdrasill
dregill: dreglar dregla
dreif dreifa dreifing dreifskyti
dreitill dreitla

drekka: drakk drukku drykki drukkinn druknir
drekkja: drekti drekt
drenglyndi drengskapur
dreyma: dreymdi dreymt
dreypa dreypifórn
dreyra dreyri dreyrrauður
drif drifhvítur drift
drífa: snjódrífa
dríli dríldinn (drýldinn†)
drjúgur
drjúpa: drýp draup drupu drypi dropið
drottinhylli drottinn: drottin drotni drotnar, drottinsvik drotna (yfir e-m) drotning
drög (hross, byrði)
drög, *drögst*† = dró, dróst
drukna druknun
drykki: ef eg drykki (vþ. af að drekka),drykkja drykkur drykklangur
drynja: drundi dryndi, drynur
drypi: ef vatnið drypi (vþ. af að drjúpa)
drýgindi drýgilegur drýgja drýgri drýgstur
drýp: eg drýp (af að drjúpa)
drægsli drægni: tvídrægni
dröfn dröfnóttur
dröngull (dröngiar)
Dufansdalur
dufl dufla
duft duftberi dust
dul: draga dul á (dulur†), dulgreypur dullyndi dulspeki
Dumbshaf
Duná (= Donau)
dúfa dúfu-ungi
dúnn dúnbnoðri
dygð dygði: ef það dygði (vþ. af að duga), dygðugur dyggleikur dyggur
dyldi: ef eg dyldi (vþ. af að dylja)

dylgja dylgjulegur
dylja: duldi dyldi dulinn
dymbill dymbilvika
dyndi (vþ. af að dynja) dynfeti dynjandi dynkur dynskot dynur
dyngja
dynja: dundi dyndi dunið
dynkur
dyr dyragætt dyraumgerð dyravörður Dyrhólaey
dyrgja (kvendvergur)
dys (ef. dysjar), dysja
dytta dyttur
dytti: ef eg dytti (vþ. af að detta)
dý (veita)
dýfa dýfing: ídýfa
Dýflinn Dýflinnarskíri
dýflissa
dýja (hrista): dúði dúð
dýna dýnuver
dýpi dýpka dýpri dýpstur dýpt
dýr (skepna): bjarndýr hreindýr
dýr (kostn.s.) dýrgripur dýrkeyptur
dýrð dýrðardæmi
dýrka dýrkun
dýrlingur (dýrðlingur†) dýrmætur
dæði, dæðum† = dæi, dæjum (vþ. af að deyja)
döf (á döfinni)
dögg (döggvar, daggar†)
dögurður = dagverður
dökna dökkur(dökkvan) dökkvi

Edínaborg
Efferseyj† = Örfirisey
efja
efla: efldi eflt, efldur: hríðefldur tvíefldur (tvíelleftur†)
efna: efndi efnt efnd efni
efri efstur

eftir eftri [aftur] efstur = aftastur eftirbreytni eftirgrenslan eftirhreyta eftirleifar eftirmynd
eg (mig mér)
eggskurn (kvk, eggskurm†)
Egill (þgf. Agli, Egli†)
egna: egndi egnt
Egiptaland (Egyftaland†) egipzkur
eið (grandi) Eið (Eiðar† Eyðar†) Eiðaskóli Eiðsvík Eiðsifjaþing
eiður eiðspjall
eiga: átti ætti átt, þeir höfðu ázt ilt við; eigulegur
eigi (= ekki), eigóður (= sígóður) eilítill (= mjög lítill), eilífur eimuni
eiginn (eigin eigins eignum, flt. eignir), eigingirni eiginleikur eiginlegur eiginmaður
eign eigna eignast
eigra
eik (tré), eiki (viður), eikikylfa eikiskógur eikja(bátur)
eima: það eimir eftir af
eimur(gufa; hljómur) eimreið eimskip eimyrja
einangra einarður(einart) einbirni einbýli eindagi eindreginn eindrægni eindæmi eineiði eineygður eineyringur eingirnispeysa [garn] einfaldur einfeldni eingöngu eingyði einhendis Einherjar einhleypur
einatt [einart]
einginn† = enginn
einhver einhvers einhverrar einhverjir einhverstaðar
einhverfa einhverfur einhyrndur
einhleypingur einhleypur
einhlítur (einhlýtur†)
einir: eini einis, einiber (einirber†)
einka- einkadóttir einkamál einkavinur
einkanlega
einkar- einkar-hollur, einkar-mætur
einkunn (einkunnar, flt. einkunnir)
einmani e. einmana, einmelmi einmitt einsamall (einsömul einsamalt einsamlir) einskefta einskær einstaka einstakur einstigi einsýnn einurð einurðarleysi
einskis einskisvirði
einvirðulega (innvirðulega†), einvígi einyrki einþykki einþykni
eir (málmur) eirbaugur eirþynna
eir (vægð) eira eirð: óeirð, eirinn: óeirinn Eirný
Eiríkur (Eyríkur†)
eisa eiskra
Eistland (Estland) Eistur
eista (testiculum)
eitill: eitil eitils eitli eitlar
eitur eiturkveisa
ekkert (hvk. af enginn) einskis engu
ekkill: ekkil ekkils ekli eklar, ekkja (ef. flt. ekkna)
ekla fólksekla o. s. frv.
elda eldgígur eldkveikja, eldneyti e. eldsneyti, eldsgögn eldstó
elfur: elfar elfi elfar, elfskur
ellefu ellefti
elskhugi
Elliðaá Elliðaey Elliðavatn
elztur [eldri]
embætta embætti embættlingur
en (samtengingarorð): en hitt er það, heldur en, sbr. enn
endalykt
endemi [eindæmi]
endir: endis endi, endileysa
endranær [endrarnær]
endur fyrir löngu, endur (endrum) og sinnum
endurleysa endurnýja endurnýjung
engan veginn (enganvegin†)

enginn engin ekkert (engan enga ekkert; einskis; engum engri engu; engir engar engin; enga engar engin; engra; engum)
engi engiteigur engjar engjarós
engjast
enn (atviksorð = enn þá): enn sem komið er, enn betur o. s. frv.
erill: erils erli
erindi erindreki
erfa erfð erfðafé erfi erfisdrykkja
erfiða [þ. arbeiten] erfiði erfiður (erviður†)
erja: arði örðu erði arið
-erla: fóerla maríuerla (maríuatla†)
erlendis Erlendur (Ellindur†)
ert: þú ert
eta: át ázt (þú ázt) átum æti etið; heyið ázt illa
etja: atti att, etjukostur
ex (stafurinn x)
ey Eydís eyfirzkur, -eyingur (Færeyingur, Flateyingur) eyja eykyndill eyland eyjarskeggi
eyða [auður]: landeyða; (að) eyða: eyddi eytt: óeyddur gjöreyddur; eyðing eyðsla: fjáreyðsla
Eyðar† = Eið (Eiðar†) Eiðaskóli
eyði [auður] eyðiey eyðilegur eyðimörk. En eið = grandi, og eiður = svardagi
eygja (koma auga á), eygður (vel eða illa, eineygður, úteygður), -eygur (bjarteygur, bláeygur)
eygla (baugótt ær), eyglóttur
eygló (sólin)
eyk: eg eyk (af að auka)
eyki (akfæri), eykur (akdýr)
eykinn (mannýgur)
eykt (þrjár stundir) eyktamark
Eyhildarholt Eyleifur
eyma eymd eymdur eymsli
Eymundur Eyólfur (Eyjólfur†)
eyra (hlustarfæri) eyrnaskefill, eyrður: langeyrður, eyruggi. En að eira = vægja.
Eyrarbakki Eyrarsund Eyrbyggjar eyri: Helsingjaeyri, Langeyri. En eir = vægð; og eir = málmur
eyrir: eyri eyris aurar, -eyringur: tíeyringur tólfeyringur
eys: eg eys (af að ausa)
eysill (smá-ausa)
-eyskur: færeyskur suðureyskur
eystri Eystrasalt
Eyvindarholt Eyvör
ég (mig mér)
él éljagangur éljóttur
éta: át ázt átu æti étið

faðir, þf. föður, ef. föður (föðurs†) þgf. föður, flt feður feðra feðrum, föðurkyn föðursystir
fagna fagnaðaróp fagnafundur
Fagrabrekka (þgf. Fagrabrekku), Fagradalur (Fagridalur†), Fagraskógur (Fagriskógur†)
falda faldur, -faldur: einfaldur margfaldur tífaldur
falla: fell féll félli félst fallist
fannkingi (fannkyngi†) Fanntófell
fara: fer, þú fer (ferð†), fór færi farið farist
farareyrir fararleyfi
farfi (farvi†)
farfýsi fargervi farsæld farþegi (farþegar farþega farþegum)
farið: t. d. því er þannig farið (varið†)
fastna fastnæmur fastúðugur
fatlaður fatlast (fatli†)
fatrast (t. d. sund, fatast†)

fax faxi: Freyfaxi, Faxaflói
fá: fæ fekk (fékk) fekst (fékst) fengum fengi fengið fengist
fága fágaður fáður
fáheyrður fákynstur fályndi fánýtur fávizka fáþykkja
fálma
feðgar feðgin
feginn feginsaga fegins-hendi
feigð feigur
feikilegur feikn feiknamikill
feitmeti feitæti
Feitsdalur (Feigsdalur†)
fela: fel fal (fól) fálu (fólu) fæli fólginn (falinn)
-feldur: geðfeldur hagfeldur nærfeldur (nærfelt) samfeldur (samfelt) sífeldur (sífelt) skapfeldur smáfeldur stórfeldur voðfeldur
fell Fellahreppur (Fellnahr.†) fells-[endi
-feldinn: viðfeldinn
felmta felmtaður (felmtraður†) felmtur (ef. felmts, felmturs†) felmtsfullur (felmtursfullur†)
Feneyjabotn Feneyjar
fengi: ef eg fengi (vþ. af að fá) fenglítill fengsæll fengitími fengsamur fengur
fenna: fenti fent, -fenni: harðfenni
ferhyrndur fermíla (=ferhyrningsmíla) ferskeytla ferskeyttur ferstrendur fertugfaldur ferær (bátur) feræringur ferærður (með 4 árum á borð)
ferill: ferils ferli ferlar
ferlegur ferlíkan ferlíki
-ferli [ferill] atferli búferli málaferli misferli skapferli undirferli víðferli vígaferli. En úrfelli
Ferstikla (Fetstikla†)
fetill: fetils fetli fetlar, Fetlafjörður
feyja (gera fúinn): feyði feyð (feygja†)
feyja = fúi
feykja: feykti feykt
feyra feyrður
feyskja feyskinn
fé (fjár, flt.fé) fégirnd fégyrðill fégætni féhirzla félagi féleysi fénýta fésínkur féskifti féskygn
féndur† = fjendur
fiðrildi [fífrildi]
fikra sig
fildast (um kind) fildinn
filla: kinnfilla vangafilla
filungur (fugl, fýlungi†)
fimbulfamba fimbultýr
fimi (fimni†) fimleiki
fimm fimt fimtarstefna fimtán fimtíu fimtugur
finna: fann fyndi fundinn
finngálkn finnungur (gras) Finnur (Finns Finnsson, Finsson†) finskur
fipa fipla (snerta). En fífla (konu)
firar (menn, fírar†, fýrar†)
firð (fjarlægð) firn firnadjarfur firna (ámæla), firr (fjær), firra (tiktúra) fjarlægja (forða), firri (fjarlægari) first (fjarlægjast), firstur (fjarlægastur)
firði (þgf. af fjörður) -firðingur (Breiðfirðingur Vatnsfirðingur) firðir (margir firðir), -firzkur (vestfirzkur)
fis [þ. fese, fþ. fesa, gr. pisos] fisað saman
fiski (ef. fiskjar) fiskafli fiskgengd fiskinn fisklýsi fiskveiði (fiskiveiði†); að afla fisks (fiskjar†)
fit fitfugl fitja
fitla
fitna
fífa fífill (fífils fífli fíflar) fífilbleikur
fífl fífla fíflska fíflskur
fíkinn fíkni (fýkn†)
fíkja (ávöxtur)

fill (spendýr) filstennur
fisa fisibelgur fisisveppur
firar† = firar
fjall (ef. fjalls) fjallbygð fjallhrapi (fjalldrapi†) fjallsgnípa fjallshvilft fjallsýnningur
fjalla (um e-ð; fjatla†)
fjandi: fjendur (féndur†) fjanda fjöndum
fjargvefjast fjargviðrast
fjarlægð fjarlægur fjarri (fjær†) fjarski fjarska-mikill fjarstæður fjarsýnis fjarvist (fjærvist†)
fjálgleikur fjálgur
fjárafli fjárbyrgi fjáreyðsla fjárgeymsla fjárgæzla fjárhirzla fjárneyzla fjárnyt fjárreitur fjárþurð.
Fjós (flt bæjarnafn, Fjósar†)
fjúka: fýk fauk fukum fyki fokið
fjær (= lengra burtu)
fjögurra og fjögra (ef. flt. af fjórir)
fjölbreytinn fjölbreytni fjölbygður fjölga (þeim fjölgar, þeir fjölga) fjölgyði fjölkyngi fjöllyndi fjölment fjölskylda fjölyrða
fjör (fjörvi), Fjörgyn (Fjörgynjar) fjörráð fjörsegi (hjarta)
fjörður: fjarðar firði; firðir fjörðu e. firði, fjarða fjörðum (Fjörður† kvk.)
flagð
flagna
flasfengi
flaska (flazka†)
flaumósa = flumósa
flá: flæ fló flógum flægi fleginn
fleiðra fleiður
fleipra fleipur
fleiri (fleirri†), flestur
flekkun flekkja flekklaus flekkóttur flekkur (flekks flekkir flekkja)
flenging flengja
flenna: flenti flent, flenneygur

flens flensa
flet (flets, fletja fletjum), að fletja
fletta flettiskefta
fley (skip)
fleygja: fleygði fleygt, fleygur: tréfleygur; fleygur (um fugl)
fleymingur [flaumur]: hafa e-ð í fleymingi
fleyta fleytifullur
flétta fléttingur fléttuband
flikki: kjötflikki; fliksa
flim [flím] flimska flimt flimta
flipi (á hesti)
fliss flissa [s. fliss]
flík (fat)
flírulegur flírur
flís [þ. fliese, d. flise] flísa
fljót fljóta: flýt flaut flauzt (þú flauzt) flyti flotið
fljótt: fljótara (fljótar†), fljótast fljótvirkur
fljúga: flýg flaug flugu flygi flogið
flog flogkveisa
flosna flossessa
flotnar (farmenn)
flótti flótt-styggur
flug flugdreki flugstigur
flumósa = flaumósa
flutningur fluzt (sb. miðm. af að flytja)
flyðra
flygi flygist: ef hænan flygi, ef strákarnir flygist á (vþ. af að fljúga)
flykkjast flyktist flykst
flysja [flos] flysjungur
flyti: ef eg flyti (vþ. af að fljóta) flytja
flytja: flutti flytti, hefi fluzt
flýg: eg flýg (af að fljúga)
flýja: flý flýði flúinn
flýt: eg flýt (af að fljóta)

flýta: flýtti flýtt, flýtir flýtisverk (flýtirsverk†)
flæðarmál flæðisker flæður (flæði flæðar)
flögra
flökta
fnasa = fnæsa, fnýsa
Fnjóskadalur fnjóskur fnjóskþur
fnýsa
forað (foræði†)
forátta foráttubrim
forbergis forbrekkis forbrekt forbyrgi fordild fordyri fordæða foreldri (foreldrar), forhleypi forkunnar- (forkunnar-fríður)
forlagseyrir
fornbýll forneskja fornfálegur forngildur forngrýti fornleifar fornyrði fornyrtur
fornspár†=forspár
fors (reiði, ákefð). En foss=vatnsfall
forsjáleysi forsjáll forsjálni forspá forspár forspjall Forspjallsljóð forsprakki forstreymis fortakslaust
forusta forustusauður forynja
foss [fors] fossa fossúði
fóarn (í fugli)
fóðurbirgðir fóðurskortur
fóerla (fugl): Fóerluvötn
fógeti [l. vocatus, þ. vogt]
fórn fórnarhleifur fórnfæra
fósturneyti fóstursystir fóstursystkin
fóthvatur fótskemill fótstirður
frag† =fræ
Frakkar Frakkland frakkneskur (franskur)
fram (framm†) frambyggjar framfærsla framfætur framgengt framgirni framhleypni frami framliðinn frammi frammyntur framsýni framsýnn framvegis
franskur=frakkneskur
frábær fráhverfur fráleitur
fráneygur fránn
freðfiskur freðýsa
fregn fregna fregnvís
freista freistni
freknóttur freknur
fremd fremdarverk fremri
freyða: freyddi freytt
Freydís Freygerður
Freyja: húsfreyja, Freyr Freysgyðlingur Freysteinn
frétt frétta (hefir frézt) fréttinn
Friðgeir Friðleifur Friðný
friðill (friðils friðlar)
Frigg (Friggjar)
frilla frillulifnaður
fritt: henni er ekki fritt þar
fríkka (fríðka †)
Frísir Frísland frískur (frá Íslandi)
frjóangi frjóva (frjóvga†) frjóvast frjókorn frjór (þf. frjóvan) frjósamur frjósemi
frjósa: frýs fraus frysi frosinn
frostdröngull frostleysa
frumbýlingur frumgetnaður frumkvöðull(-kvöðlar) frumvarp frumvaxta
frunti [sk. frunty] fruntaskapur
frú: ef. frúar, flt. frúr
frygð [l. fructus]
frysi: ef mjólkin frysi (vþ. af að frjósa), frysta frystihús frystir
frýja(e-m hugar), frýjuorð
frýnast frýnilegur frýnn
frýs (í hesti), frýsa
fræ (frag †), fræhylki fræköngull
frægðarför frægja (gera frægan): ófrægja víðfrægja
fræknlegur frækleikur

frændastyrkur frændleifð frændrækni
fræva (frævast) = frjóva
fuðryskill (marhnútur)
fugl (fugls) fuglshreiður
fullefldur fullgildur fullgera fullhugi fullkeyptur fulllengi
fullnaður (t d. til fullnaðar) fullnaðarvitni
fulltingi fulltingja
fullur: fulls (fuls †) fullra
furða furðulegur furðuverk
fúllifnaður fúlmenska fúlna
fygla (veiða fugla) fygling
fyki: ef heyið fyki (vþ. af að fjúka)
fyl fylfull fylhross fylja
fylgd fylgi fylgja fylgjendur
fylgsni [fólginn] fylksni † fylskni †
fylki fylking fylkir fylkja
fylla: fylti fylt, fylli fylling fyllri fylstur
fyndi: ef eg fyndi (vþ. af að finna) fyndinn, fyndni
fyr (áður, áður en), fyrri fyrrum fyrst fyrstur.
fyrðar (menn)
fyrir fyrirgera fyrirhyggja fyrirhöfn (fyrirhafnar), fyrirmenska fyrirmynd fyrirætlun
fyrnast fyrnd fyrnska
fyrst fyrstur
fyrtast fyrtur [furtur]
fýk: eg fýk (af að fjúka)
fýla fýlulegur
fýll e. fýlungur (fugl)
Fýri (á), Fýrisvellir
fýsa (fýsti fýst), fýsilegur fýsn fýst
fýsi: farfýsi sáttfýsi
fæðsla fæðsluleysi
fægja: fægði fægt

Færeyjar færeyskur
fætur (flt. af fótur): fæturnir, þf. fæturna (fæturnar †, kvk.!)
föður (af faðir, föðurs †), föðurleifð, föðursystir
fögnuður (fagnaðar)
föggur
fölleitur fölna
fölskalaus fölski (fölskvalaus†)
fölur (fölan e. fölvan, fölir) fölva
förla förull

gafl gaflhlað
gagl
gagn gagna gagnaugu gagngert gagnlegur gagnslaus gagnstæður gagnsær (gagnsæir gagnsæjum)
gagndagur †=gangdagur
galeiða
galgopi
galsi
galtómur
gamall: gamals gamallar gamlir gamalla (gamallra†), gamalær gamlaður gamlársdagur
gambra gambur gamburmosi
gammi (finskur kofi)
gammur (fugl)
gandreið gandur Gandvík
ganga: geng gekk gekst gengið gengist
gangdagur (es. gangdäg) gangdagavika (gagndagur †)
garðyrkja
gaspra gaspur
gata gatnamót
gauð gauða gauðrif
gaul gaula Gaul (á), gaulverskur
gaumgæfa gaumgæfilega
gaupn (gaupnir)

Gautar Gautland gauzkur
gá: hundgá
gáfa: gáfur gáfna, gáfulegur
Gásir (örnefni, Gæsir†)
gáski
geðfeldur geðfró geðjast geðleysi geðstirður geðstyggur geðþekni
gefa: gaf gáfu gæfi gefist, gefins
Gefjun Gefn
geggjaður geggjast
gegn gegna gegnd gegndarlaus gegning gegnt (beint á móti, gengt †) gegnum
geifla [es. geaflas]: geifla á salti
geiga geigur geigvænlegur
geil [gil]: grasgeilar heygeil
geimur (geymur †): alheimsgeimur himingeimur
geip geipa
geir geirfálki geirfugl geirhvalur
geisa (æða, skunda): sótt geisar [Ulf. gajsjan, þ. gise]. En geysa (láta gjósa, þjóta) geysilegur
geispa [d. gispe] geispi
geit [s. get]: ef.flt. geita, geitbjálfi
geitla (jurt) geitlunjóli geitungur
gekst: þú gekst (af að ganga)
gelda geldneyti
gelgja gelgjuskeið
gella: gall gullu gylli gollið
gelt gelta
gelti (þgf. af göltur)
gemlingur
gengd: fiskgengd laxgengd. En gegndarlaus
gengi gengur
gems gemsa gemsmikill
gepill
ger (gráðugur)
ger (hleypir)
ger=gerður (svo e. svo)
ger-: gereyða gersemlega gersemi gerspiltur gerv-allur gervöll gervalt)
gerð (ólga; athöfn; lag)
gerði Gerði (flt., Gerðar†) gerðistún
Gerður (Gerðar): Ásgerður Hallgerður
gerzkur (frá Garðaríki)
getnaður getnaðarfýsn
getsakir getspeki
geyja (geyr, gó)=gelta
geyma geymsla
geymur †=geimur
geysa [gjósa]=láta gjósa e. þjóta, geysti geyst: fara geyst, geysilega geysimikill Geysir. En geisa=æða skunda
gift gifta gifting giftusamlegur
gigt gigtarflog
gikkur gikkshàttur gikkslegur
gil Gil (flt., Giljar†) Gilsbekkingar gilsbotn
gilda: mig gildir einu
gildi: algildi ígildi, gildaskáli
gildna (verða gildur=digur)
gildra: músagildra o s. frv.
gildur: algildur, tvígildur; sömul. =digur
gilja gilmaður
gim gimsteinn
gimbur (gymbur †) gimbill gimbrarlamb
gin ginfaxi ginkefli
ginn- ginnheilagur ginnregin Ginnungagap
ginna: ginti gint, ginning ginningarfífl
girða (með garði) girti girt. En gyrða (með gjörð)
girna girnast girnd girndarráð girnilegur
-girni: metorðagirni þrætugirni
-girni: eingirni (eingirnispeysa)
gisinn [s. gisten], gisna gistentur

gizka [geta] á e-ð: ágizkun
gífur [es. gîfre] gífurlega
gígja gígjari
gígur (gjá): eldgígur. En gýgur= tröllkona.
gíma gímald
gína: gein ginu gini ginið
gísli Gísli gísling (gisling †)
gjaflyndi gjafmildi gjafvaxta gjafvirði
gjalda: geld galt galzt (þú galzt) guldu gyldi goldið, gjalddagi gjaldgengi gjaldeyrir
gjalla: gell gall gullu gylli gollið =gella
gjarna gjarnsamlega
gjálfra gjálfur
gjálífi gjálífur
gjálp gjálpa
gjósa: gýs gaus gusu gysi gosið
gjóta: gýt gaut gutu gyti gotið
gjöf gjöfull
gjögra gjögur
gjöra=gera; gjörningur gjörráður gjörræði gjörtæki gjörv-allur (gjörvöll gjörvalt)
gjörð (gjarðar gjarðir)
gjöreyða=gereyða o. s. frv.
glam (glamm†), glamur glamra
glansa glansi
glap glapmáll glapna glappast glapræði glapstigur glapvíg
glámbekkur glámskygn glámsýni
gláp glápa
gleði gleðibragð gleðja: gladdi glöddu gleddi glatt glaðst
gleiður (gleitt)
glens glensa glensyrði
glepja: glapti glöptu glepti glapið
glepsa
glettast (hef glezt), glettinn gletni
gleyma gleymska
gleypa (gleypti) gleypinæmur
glingur [es. gleng]: barnaglingur
glirna [n. glira, glyrna†]
glita glitaður Glitnir glitra glitrauður glitta: glittir í
gljúfur
gljúpur = glúpur
glopra
glófi
glópaldi glópska
gluggi gluggaþykni
glumra
glundra glundroði
glutra
glúpna glúpur
glyðra
glymja: glym glumdi glymdi glumið, glymur
glyrna† = glirna
glys glysgjarn glysmáll glysvarningur
glýja [es. gleow] glýjuskin
glænapast glænýr
glæpast glæpska glæpyrði
glær: glæ glætt (glært†)
glær (sjór): kasta á glæ
glæsa Glæsir (Glæsis)
glöggleikur glögglega glöggur (glöggva), gleggri e. glöggvari, glegstur e. glöggvastur, glöggskygn glöggsýnn glöggsær glöggvingur glöggþekkinn glöggþekni
gnapa
gnauða=nauða
gnegg = hnegg
gnesta: gnast gnustu
gneypur = álútur
gnípa (gnýpa †)
gnísta=nísta: tannagnístur
gnóglega=nóglega, gnótt
gnúpur: Lómagnúpur
gnyðja (gnuddi)

gnýja: gnúði gnýði gnúið, gnýr
gnýpa† = gnípa
gnæfa: gnæfði gnæft
gnægur gnægt = nægur nægt
gnötra = nötra
goðagremi goðmögn goðum-líkur
golgrænn (gulgrænn) golmórauður golsi golsóttur golþorskur
gorgeir gorkúla gorvömb
góa góuþræll
góðfýsi góðgerð góðgirni góðindi góðkvendi góðkvenska góðlyndi góðmenska góðvild góðviljaður
grafa grafgötur grafkyr (grafkyrrir), grafningur grafskrift
graftarkýli (graftrarkýli†)
grand grandgæfilega grandleysi (granleysi† grunleysi†), grandvar
grannhygginn grannvaxinn
granselur gransíður granstæði
grasleysi grasnyt grastó
grautartrygill
gráeygður gráfeldur gráleitur
grátfeginn grátkjökur grátstafur
grefill (flt. greflar)
greftra greftrun
greiða: greiddi greitt, greiði greiðsla greiðvikni
greifi greifadómur
greip greipa
gren: grens, ef. flt. grenja, Gren (flt. Grenjar†) grenjaleit
grennri grenstur (af grannur)
greppatrýni† = greypitrýni
greri (gréri†, þát. af að gróa)
grettinn Grettir Grettistak
grey greylegur greymenska
greypa greyping greyptur
greyplegur greypitrýni greypur
gréla: hnífgréla
griðsetning griðspell
Grikkland gríska grískur
grilla: grilti grilt
grimd (grimdar), grimmlegur grimmúðugur
gripdeildir gripla griplur
gríðarlega Gríðarvölur
grípa: greip gripið
grjótflutningur
gróa: græ greri gróinn, gróði (ábati), gróður (vöxtur), gróðurríki gróðursetja
gróf: hnakkagróf
grómlaus grómtekinn
gróp grópa
grufla
grunneygur grunnfiri grunnhygni grunnsyndur grunnsævi grunnúðugur grunnýðgi
grúfa: á grúfu
grúi: manngrúi
gryfja
grybba
grynka grynna grynnri grynstur
grýla Grýla
grýta grýting grýttur
grýti: horngrýti stórgrýti
græðgi: fégræðgi
græðsla
grænlenzkur
græska [grár, græzka†] græskulaus. Gruna e-n um græsku
gröf
gröftur: graftar (þgf. grefti, greftri†)
guð guðfeðgin Guðlaug (Guðlög†) guðleysi guðsifjar guðspjall guðsþökk (=gustuk) guðvefur guðvefjarkyrtill
Guðmundur (ef. Guðmundar), en Guðmundsson, Guðleifur Guðný Guðríður (-ríði) Guðrún (þf. og þgf. Guðrúnu)
gugginn gugna
gullbrynja gullfjallaður (gullfjatlaður†), gullvægur gullinn gullinbursti
gulrófa (gulróa†)

gunnfáni gunnhvatur Gunnlaugur (Gunnlögur†), Gunnlöð
gustuk [guðsþökk] gustukagrey
gutl gutla
Gyða
-gyði: eingyði fjölgyði,
Gyðingur Gyðríður (Gyðríði)
gyldi: ef hann gyldi mér 100 kr. í kaup (vþ. af gjalda)
gylli: ef uxinn gylli hátt (vþ. af að gella)
gylfi (konungur), Gylfaginning
gylla: gylti gylt, gylling gyllinisæð gyltur
gylta
gymbur† = gimbur
gyrða með gjörð [es. gyrðan] gyrði gyrðill gyrður (saxi), Gyrðir Gyrður. En girða (með garði)
Gyðríður = Gyríður
Gyrgir
gys: gera gys að
gysi: ef hverinn gysi (vþ. af að gjósa)
gyti: ef tíkin gyti í nótt (vþ. af að gjóta)
gýgur [gýgi gýgjar, flt. gígjar] = tröllkona, Gýgjarhóll: margýgur
gýs: eg gýs (af að gjósa)
gýt: eg gýt (af að gjóta)
gæða: gæddi gætt, gæðingur gæðska(=gæzka)
gæfa gæfudrjúgur gæfuleysi
gæfð gæfur
gæftir (á sjó)
gægjast gægjur
gægsni†=gæsni
gærdagur gærkveld
gæs [gás], flt. gæsir, gæslingur
gæzka (=gæðska), gæzkufullur
gæzla gæzluleysi
gæsni [gás] gæsnislegur (gæxni†)
gætni: nærgætni, ógætni
gæxni† = gæsni
göfga göfgi göfugkvendi
göltur: galtar gelti; geltir galta göltum
göndull: gönduls göndli
göngulið göngustafur
götva (grafa niður), götvaður: uppgötva

haf haffær hafgerðingur Hafliði haftyrðill
hafa: hefi hefir (hef† hefur†) hafði höfðu hefði haft hafst
hafald, flt. höföld
Hafið rauða, Hafið kyrra (= Rauðahaf, Kyrrahaf; hafið rauða†, Hafið Rauða†)
hafna
hafnarmynni hafnartollur hafnleysa
hafri (ef. hafra, flt. hafrar, korntegund; hafur†)
haft (höft), haftsæri
hafur (*dýr*): hafurs hafri hafrar, Hafursfjörður hafursstaka
hagfeldur hagkeypi hagmæltur hagnýta hagyrðingur
hagi haglendi
hagl haglhríð
hagldir hagldabrauð
hagna hagnaður
hald halda: held hélt hélzt héldu héldi haldið helzt—rigningin helzt; haldinorður haldinyrði haldkvæmur (hallkvæmur†)
Hallbjörn Halldís Halldór [Hall-þór, Haldór†] Halldóra Hallfríður Hallgrímur Hallland Halllendingur Hallný Hallvarður
hall-lendur hall-oka hallæri
haltra haltur

hamhleypa
hamingjuleysi hamingjuskifti
hampa
hampur
hamrammur hamremmi hamskifti hamstola
handafl handafli handarhald handbragð handbendi handfylli handlaginn handlaug handleiðsla handónýtur handsal handsama hand-raði (handröðum) handstyrkja handvömm
hanga: hékk hékst héngu héngi hangið, hangikjöt
hangur (agnúi): það er hangur á því (hængur†). En hængur=lax
hanki hankast (á)
hannyrðir
hanzki
hans (af hann, hanns†)
happadrjúgur happskeytur
Haraldur, ef. Haralds (Haraldar†)
harðbýll harðdrægur harðfengi harðindi harðlyndur harðna harðskeytur harðyrði harðýðgi.
harla (harðla†)
harpeis
hasl hasla (höslur)
haull: kviðarhaull, nárahaull
haustkveld haustmyrkur
há: háir háði háð (illviðrið háir skepnunum)
há †=heyja
háðskur háðulegur háðyrði
háfleygur
háfur† = hár (fiskur)
hákarl hákarlsruður
háleistur
Háleygir háleyskur
Hálfdan (Hálfdán†)
hálfnaður hálfrými hálfvegis
hámót: í hámót á. eftir (humátt†)
hár: háan háum, Hávamál, hærri hæstur (hæðstur†, hæztur†)
hár: höfuðhár o. s. frv., **háramur** [hár, hamur; hárramur†] **hárdregill** hárreyta [rót], hársár hársrætur
hár (fiskur, háfur †), hásroð (háfsroð†)
háreistur: háreist höll
háreysti háseymdur hásin
háttalykill háttprýði háttur (háttar): lítils háttar, mikils háttar
hávaði hávær háværð
hef, hefur: eg hef, hann hefur (af að hefja)
hefð: upphefð, hefðarlegur
hefi, hefir: eg hefi, þú hefir, hann hefir (af að hafa). En hefur (af að hefja).
hefill: hefils hefli hefilskaft hefla
hefja: hef hefur hóf hófu hæfi hafinn
hefna hefnd hefndargirni
hefta hefti heftisax
hefur: hann hefur (af að hefja)
hegða hegðun
hegna: hegndi hegnt, hegning
heiðindómur heiðingi heiðni
heiðríkur heiðskír
heift heiftrækni heiftúðugur heiftyrði
heigull (heiglar) heigulskapur
heil-agfiski heilagleikur heil-agur
heilhugi heilindi
heill: heil heilt; heilla (heillra†) heilladrjúgur
heiðló, flt. heiðlær (heyló†)
heilla (e-n)
heilsudrykkur heilsuleysi
heilund
heilög (af heilagur)
heimakoma heimalningur
heimanfylgja heimangengt

heimbrimi†=himbrimi
heimfararleyfi heimfýsi
heimila heimild
heimkynni
heimsálfa heimsbygð heimsskaut
heimt heimta heimting
heimullegur (heimuglegur†)
hein heinbrýni
heit: áheit; heita: heiti hét hézt héti heitið, heitstrengja heityrði
hekla Hekla heklumaður
hel (heljar)
helft=helmingur
hellir: hellis helli hellar hella, (hellra†) hellum (hellrum†), hellisdyr hellisskúti
helvíti helvízkur
helzt, helzt til, helztur
helzt: veðrið sama helzt enn (af að haldast)
hem hemill (hemils), hemingur
henda: henti hent, hending hendur (flt. af hönd)
hendi† (þ. e nf. og þf.) = hönd
hengiflug hengill: hengils hengli henglar
henta hentugleikar hentur
hepni hepnast
Herdís Hervör
herfa herfi herfilegur
herfórur herkuml herleiðsla
Hergilsey
hermd hermdarverk hermdaryrði
herpast herpingur herpingskuldi
herskár (herskáir, herskárir†), hertýgi hertýgja (hertygja†, hertýja†)
hersir: hersis hersar
hervarzla
herzla herzlumunur
hes, flt. hesjar
hesll heslikylfa hesliviður
hestbirgur Hesteyri hestleysi hestskónagli
hey heyannir heybirgðir heybirgur heygeil heyja heykleggi heyleysi heymeis heyteigur heykvísl heyjárn
heygja (leggja í haug)
heykjast [húka]
heyja: hey (hái†) heyr háði háður
heyra -heyrður: þungheyrður daufheyrður, heyrilegur heyrn heyrnarleysi -heyrsla: áheyrsla yfirheyrsla
héðan héðan af
héðinn: héðin héðins héðni, Héðinshöfði
hégilja hégómi
hékk hékst héngu héngi (af að hanga)
héla hélufall
héldi héldu hélt (af að halda)
hér hérlendur hérna hérnamegin hér um bil (hérumbil†), hérvilla hérvist
hérað (flt. héruð), héraðsbygð héraðsfleygur
héri hérahjarta
hét: hézt hétu héti (af að heita)
hik hiklaust
hiksta hiksti (d. hikke)
hildir† = hyldir
hildur (orusta) Hildur hildarleikur
hilla: búrhilla, hillingar, það hillir undir. En að hylla konung
hilmir: hilmis hilmi
himbrimi (heimbrimi†)
himinn: himin himins himni himininn, himingeimur (himingeymur†) himinhvolf himintungl himneskur
hindri (síðari), hinztar
hinkra við
hinn (hins) hin hitt, hins vegar, hinumegin
hinztur [hindri]: í hinzta sinn

hirða: hirti hirt, hirðir (hirðis) hirðuleysi
hirðprýði hirðvist
hirta hirting
hirti (þgf. af hjörtur), hirtir (hjarta hjörtum)
hirtinn hirtni
hirzla
hismi
hispurslaus hispursleysi
Hitá Hitárnes (Hítará† Hítarnes†)
hitna
hitta: hitti hitt hizt (hitzt†, hitst†)
hixti† = hiksti
híbýli (hýbýli†) híbýlaprýði
híð (bæli), híðbjörn. En hýði [húð]
híma hímaldi
híra hírast. En hýra (af hýr)
hít (hýt†)
hjalt (hjölt), Hjaltland (Shetland) hjaltlenzkur
hjarl=land: bakhjarl (bakjarl†)
hjarn hjarna
hjartaprýði hjartfólginn
hjartar (ef. af hjörtur), hjartarhorn
hjálmunvölur (kk.)
hjúfra
hjúkra hjúkrun
hjúpa hjúpur
hjör: hjörs hjörvi, Hjörleifur Hjörsey (Hjörtsey†), hjörþeyr
hjörtur: hjartar hirti (hjörts† hjerti†) hirtir (hjarta hjörtum), Hjörtur
hlaðsla (á skipi)
hlaupa: hleyp hljóp hlupu (hljópu) hlypi hlaupið, hlaupstyggur
hleðsla (hlezla†)
hleifur: brauðhleifur
hleyp: eg hleyp (af að hlaupa), hleypa (hleypti hleypt) hleypingur: einhleypingur umhleypingur, hleypinn: framhleypinn, hleypir (kæsir)
hleytbolli hleyti hleytismaður
hlé hlér (hlés)
hlébarður
hlíf (hlífar), hlífa (hlífði hlíft), Hlíf hlífð hlífiskjöldur (hlífiskildi)
hlít (til hlítar), hlíta e-u (hlýt†, til hlýtar†)
hljóðfylling hljóðlyndur hljóðna
hlotnast
Hlóðyn (Hlóðynjar)
hljóta: hlýt hlaut hlauzt (þú hlauzt, mér hlauzt), hlutu hlyti hlotið, hlýzt (ef ilt hlýzt af)
hlunnur (undir kjöl)
hlummur (á ár)
hlunka hlunkur
hlunnindi
hlutgirni hlutkesti hlutskifti hlutvandur
hlykkjóttur hlykkur
hlymja (hlumdi), hlymur [hljómur]
hlynna hlynning hlyntur
hlynur (viðarheiti)
hlypi: ef eg hlypi (vþ. af að hlaupa)
hlyti: ef eg hlyti (vþ. af að hljóta)
hlý (af hlýr), hlýindi hlýja - hlýna hlýr (heitur)
hlýða: hlýddi hlýtt hlýðinn hlýðni
hlýri (kinnungur)
hlýri (bróðir; sömul. fiskheiti)
hlýt: eg hlýt (af að hljóta)
hlýt† = hlít (til hlítar)
hlægi: ef eg hlægi (vþ. af að hlæja), hlægilegur hlægja (= láta hlægja, t. d. það hlægir mig, að . . . .
hlæja: hlæ hló hlóst hlógu hlægi hlæðu (boðh.), hlegið
hnallur
Hnappafell hnapphelda hnappsitja
hnarreistur [knör]
hnaskur [es. hnæsc; naskur†]
hnauk: búhnauk, hnauka

hnefa hnefi hneftafl
hnegg hneggja
hneiging hneigja: hneigði hneigt hneigður (fyrir e-ð)
hneisa hneisulegur (hneysa†)
hnekkir (hnekkis), hnekkja: hnekti hnekt
hnellinn [hnallur]
hneppa: hnepti hnept hneppur [d. knap], hneptur
hnestla (hnesla, hnezla†)
hnetur (flt. af hnot)
hneyking hneykja hneyksla hneyksli
hneysa†=hneisa
hné (hneig), hnést (þát. af að hníga)
hné=kné
hnigi: ef hesturinn hnigi dauður niður (vþ. af að hníga)
hnigna hnignun
hnilla [hnallur]=stjaka: hnilti hnilt
hnipinn hnipna
hnippa hnipping: orðahnippingar
hnipra hnipur: í hnipri
hnissa hnissubragð
hnita hnitmiða
hnittinn hnittinyrði hnitni
hníga: hné (hneig) hnigu hnigið
hnípa [es. hnipian]: hnípti hnípt
hnísa [n. nise, hnýsa†]. En hnýsast (forvitnast)
hníta: hnít hneit hnitu. En hnýta = knýta [hnútur, knútur]
hnjóða(=hnoða): hnauð hnuðu hnyði hnoðinn, hnjóðhamar hnjóður
hnjóða í e-n (álasa): hnjóðaði hnjóðað, hnjóður hnjóðsyrði
hnjósa (hnýs)
hnjóskur =fnjóskur
hnjóta: hnýt hnaut hnauzt hnutu hnyti hnotið, hnjótur
hnoðhamar = hnjóðhamar
hnot (hneta†):hnotar hnot,flt. hnetur, hnotarskurn hnotskógur (fara á hnotskóg, hnoskó†), hnottafl
hnullungur†=hnöllungur
hnupl hnupla hnuplsamur
hnúkur = hnjúkur
hnybbast
hnyðja
hnykill: hnykils hnykli; hnykla brúnir
hnykkja: hnykti hnykt, hnykkhljóð hnykking hnykkur
hnyti: ef hesturinn hnyti (vþ. af að hnjóta)
hnýð: eg hnýð (af að hnjóða)
hnýðingur (hvalsheiti)
hnýfill: hnýfils hnýfli, hnýfilyrði hnýfla hnýflóttur
hnýs: eg hnýs (af að hnjósa)
hnýsa†=hnísa [n nise]
hnýsast hnýsinn hnýsni
hnýta=knýta
hnöggur (hnöggvan)=nízkur hnöggvi = nízka
hnöllungur [hnallur], hnöllungsgrjót (hnullungur†)
hnöttur (hnattar hnettir) = knöttur
hofgyðja Hofstaðir Hofteigur
holdahvap holdgast holdgun
holdrosa e holdrosi
Holland hollenzkur
hollusta hollustueiður
holskefla
holt Holt (flt. eins, Holtar†), Holtsetaland (Holsetaland†)
hordígull (hordingull†), hortittur
horfa: horfði horft
horngrýti hornhagldir hornsíli
hófhvarf hófkvika hófblaka
hófleysa
hóglyndi hógvær hógværð
hólf hólfa
hóstahviða (-kviða†)

hótfyndinn hótfyndni
hraðberg (hafa á hraðbergi)
hraðbyri hraðfleygur
hrafl hrafla
hrafn hrafnreyður
hragla hraglandi
hrakför hrakningur hrakyrði
hramsa (hrammsa†)
hrapallegur [hrapall, hraparlegur†]
hrazt: þú hrazt (þát. af að hrinda)
hraus (reis†) hugur við (af að hrjósa)
hrefna (hvalkyn)
hreifi (á sel o. s. frv.), hreifingur (= mont), hreifur (= kátur). En hreyfa = hræra
hreinbjálfi hreindýr
hreinlyndi hreinskilni hreinviðri
hreistra hreistur (hreystur†)
hrella: hreldi hrelt, hrelling
hremma: hremdi hremt, hremsa
hreppa: hrepti hrept
hreppur: hrepps hreppnum, hreppastefna hreppstjóri
hreyfa [n. røyva = hræra], hreyfing
hreykja [hraukur] hreykinn
hreysi hreysiköttur hreysivísla
hreysti hreystibragð
hreyta [hrjóta], hreyting hreytispeldi
hriflingabjörg
hrifs hrifsa [hrífa]
hriki hrikalegur hrikta
hrinda: hratt hrazt hrundu hryndi hrundið
hringur, flt. hringar (hringir†) hringa hringum, hringeygður hringiða hringla
hrittu = hrind þú
hrífa hrífuskaft
hrífa: hreif hrifu hrifi hrifið
hrím hrímaldi Hrímfaxi
hrjóða: hrauð hruðu hryði hroðinn
hrjósa: hrýs hraus hrusu hrysi; mér hrýs (þeim hraus) hugur við
hrjóstrugur (hrjóstugur†)
hrjóta: hrýt hraut hrauzt hrutu hryti hrotið
hrjúfur (= ósléttur)
hroði hroðyrði hroðvirkni
hrogn hrognkelsi (hrokkelsi†)
hrokkinn hrokna
hrokkelsi† = h ognkelsi
hrolla hrollur: kuldahrollur
Hróðný Hrómundur
hróf [*e.* roof] hrófa, hrófatildur Hrófberg hrófl hrófla
hrufa [hrjúfur], hrufla hrufóttur
hrúðra hrúður hrúðurkarl
hrúga hrúgald
hrútur hrútskyllir hrútsreyfi
hryðja hryðjuverk
hrýfi [hrjúfur]
hrygð hryggilegur hryggja: hrygði hrygt hrygst, hryggleikur hryggur
hrygglengja hryggspenna
hrygna [hrogn]
hrygla: dauðahrygla
hrykki: ef neisti hrykki í spónahrúgu (vþ. af að hrökkva)
hrylla hryllilegur hryllingur
hrymi [hrumur], Hrymur (jötunn)
hrynhenda hrynja: hrundi hryndi hrunið
hryndi: ef maður hryndi hestinum út í ána (vþ. af að hrinda)
hrysi: mér hrysi hugur við (vþ. af að hrjósa)
hryssa -hryssi (t d. merhryssi unghryssi)
hryssingslegur
hryti: ef bollinn hryti niður af

borðinu; ef karlinn hryti hátt (vþ. af að hrjóta)
hrýð: eg hrýð (af að hrjóða)
hrýs: eg hrýs (af aðhrjósa)
hrýt: eg hrýt (af að hrjóta)
hrædýr hrækvikindi hrævareldur
hræðsla hræðslugæði
hræmulegur
hræsibrekka hræsinn hræsna hræsnari hræsni
hrökkáll [hrökkviáll]
hrökl hröklast
hrökkva: hrekk hrökk hrukku hrykki hrokkið
hröngl hröngla hrönglast
hrör hrörlegur hrörna
hugð hugðmál hugðnæmur
hughreysta hughvarf hugna hugprýði hugsa hugsi (að vera hugsi), hugskotsauga hugstyrkur hugsýki
huliðshjálmur huliðsmál
huma e-ð fram af sér (humma†)
humall: humals humli humlar
humátt† = hámót [hár = ökli]
hundgamall hundviltur hundvís (= mjög gamall, mjög viltur o. s. frv.)
hundsrófa hundstrýni
húðkeipur húðstrýkja
húfa (húfu, flt. húfur)
húfur (kk.)
húnn: húns hún húnar
húsburst húsdyr húsfreyja húsfyllir húsgafl húskarl húskytja
hvað hvaðan hvaðanæva
Hvaleyri hvallátur hvalrengi hvalskifti hvalskeyti hvalur hvalþjós hvalþjótta hvalþvesti
hvammur (hvamms) Hvammsfjörður
Hvanná Hvanneyri hvannir hvannnjóli, hvannstóð
hvap [g. hwapjan] hvaplegur:holdahvap Hvappur
hvappinn: út um hvippinn og hvappinn
hvar hvarbrigður
hvarf hvarfa hvarfbaugur hvarfla Hvarfsgnípa
hvarfla hvarflandi
hvarmur hvarmljós
hvarvetna (hvervetna)
hvass hvasseygur hvassorður hvasstentur
hvata hvatamaður hvatfær hvatlátur hvatlegur hvatning hvatráður hvatrifa hvatskeyti hvatskeytlega (hvassskeyslega†) hvatur hvatvísi hvatvíslega
hvatt (aftan, framan)
hvá (eftir e-u)
hve (vel, illa), hve nær
Hveðn
hvefsa hvefsinn hvefsni [hvoftur]
hveimleiður (hvimleiður†, hvumleiður†)
hveiti hveitiakur
hvekkja hvekkjóttur hvekkur
hvel [e. wheel]: á hverfanda hveli, fagrahvel
hvelfa hvelfdur hvelfing
hvelja af hval [hvalur], súpa hveljur
hvellhetta hvellur: hvell hvelt; hár hvellur
hvelplingur [hvolpur], hvelpur = hvolpur
hver (af fleirum en tveim)hver hvert (hvern hverja hvert; hvers hverrar hvers; hverjum hverri hverju; hverir hverjar hver; hverja hverjar hver; hverra; hverjum)
hver (heit uppspretta), flt. hverar, hverahrúður hveraleir hveraslý

hverfa: hvarf hurfu (hvurfu†) hyrfi horfið (hvorfið†); hverfi, bæjarhverfi; hverfing: sjónhverfing, Hverfisfljót hverfisteinn hverflyndi hverfráður, hverfull hverfur: hverf er haustgríma, ranghverfur o. fl.

hvergi (hvurgi†)

hvernig hvern veg hverneginn

hversdaglega hversdagsbúningur (hvundagsbúningur†)

hvers konar, hvers kyns

hversu

hvert: hvert ætlarðu? En hvort er þetta rétt?

hvervetna† = hvarvetna

hvessa: hvesti hvest

Hvesta

hvetja: hvet hvatti hvatt

hviða [es. hwiða]: hóstahviða, stormhviða verkjarhviða. En kviða = kvæði

hvik (hik), hvika (hopa), hvikan (= hik, hræðsla) hvikeygur hviklyndi hviksaga hvikull. En kvik = hreyfing; kvikur = lifandi m. fl.

hvimleiður† = hveimleiður

hvilft (hvylft†)

hvim hvima [*e.* whim], hvimpinn (fælinn) hvimsa = hvumsa, hvimstyggur

hvinn(hvk.)oghvinni(þjófur),hvinska

hvinur: eg heyrði hvininn

hvippinn: út í hvippinn og hvappinn

hvirfilbylur hvirfill: hvirfils hvirfli, hvirfilvindur hvirfla

hvirfing hvirfingur hvirfingsdrykkja

hviss hvissa [*e.* hiss]: það hvissar í honum.

hví = hvers vegna; hvílíkur hvívetna

hvíla hvíld hvílrækinn hvíluneyti

hvína (þjóta): hvein hvini hvinið.

hvískra hvísl hvísla

hvíta (í eggi), Hvítá hvítfyssa hvíti hvítingur hvítleitur hvítmata hvítna hvítur

hvoða [Ulf. hwaþo] hvoðukendur

hvoftur

hvolf hvolfa

hvoll

hvoma hvomur

hvor (um tvo, tvær eða tvö), hvort (hvorn hvora hvort; hvors hvorrar hvors; hvorum hvorri hvoru; hvorir hvorar hvor; hvora hvorar hvor; hvorra; hvorum)

hvorki — né

hvornugan† hvornuga† = hvorugan hvoruga

hvort (spurnarfornafn): hvort ertu einsýn, Gróa?

hvortveggja hvorttveggja (hvorutveggja hvoratveggja hvorttveggja; hvorstveggja hvorrartveggja hvorstveggja o. s. frv., sjá *hvor*)

hvorugur hvorug hvorugt (hvorugan hvoruga o. s. frv, hvornugan†)

hvumleiður† = hveimleiður

hvumsa† = hvimsa

hvundags† = hversdags

hvur† hvurgi† hvurnig† o. s. frv. = hver hvergi hvernig

hvæsa hvæsing

hvönn (jurt)

hvörmóttur = eyglóttur

hvöt: hvatar hvatir, hvötuður

hygð: varhygð

hygði: ef eg hygði (vþ. af að hyggja)

hyggi: ef eg hyggi (vþ. af að höggva, hjyggi†)

hyggilega hyggindi hygginn (hygnir), hyggja: hugði hygði hugað, hyggjandi
hygla [hugall]
-hygli: athygli hyglun
hygni: vanhygni verkhygni
hylda hyldast, hyldga hyldgun: ofhyldgun, hyldinn hyldni: ofhyldni
hyldi: ef hárið hyldi ennið (vþ. af að hylja)
hyldir (í móðurlegi skepnu, hildir†)
hyldýpi hylur, flt. hylir (hyljir†) hyli hylja hyljum
hylja: hyl huldi hyldi hulið
hylki: tunnuhylki rifjahylki
hylla (konung), hylli hylliboð, hylling
hylla† búrhylla† = hilla búrhilla
hyllingar† = hillingar (hillir upp)
hylma hylming
-hyltingur: Hjarðhyltingur Stafhyltingur
hypja sig
hyr (hyrjar)
hyrfi: ef féð hyrfi (vþ. af að hverfa)
hyrna hyrndur hyrningur
hyski hyskinn hyskni
hý hýjaður hýjungur hýnótt hývig
hýbýli† = híbýli
hýða: hýddi hýtt, hýði hýðing. En híð híðbjörn
Hýmir Hýmiskviða
hýr hýra (blíða; velgja), hýrast (glaðna í bragði), hýrga hýrlegur, hýrna. En hírast = halda kyrru fyrir.
hýsa hýsi: alhýsi úthýsi, hýsing
hæfa hæfi hæfinn hæfni hæfur
hægð hægindi hægja
hækill: hækil hækils hækli, hæklar
hængur (= lax, fyrrum hæingur). En hangur = agnúi
hæns e. hænsni, hænsnafiður Hænsaþórir
hærri hæstur (hæðstur†, hæztur†)
hæveska (hæverska†) hæversklega hæveskur
höfði höfðingskapur
höfgi höfugur
höfn (hafnar)
höfuð (höfði) höfuðfatnaður höfuðmaður höfuðsvimi höfuðsvörður höfuðsynd
högg: höggi, ef. flt. höggva, höggró (hugró†), höggstaður, höggva: högg e. hegg, hjó hjuggu hyggi höggvið, höggvinkinni
högld halgdir
högni (hvatur köttur), Högni
hökull: hökli höklar
hökta
höldur: hölds, flt. höldar
höm: standa í höm
hönd: handar hendi hendur handa, höndla höndulega (hönduglega†)
hönk: hankar henkur
hörfa: hörfaði
hörmulegur (hörmuglegur†), hörmung
Höskuldur, ef. Höskulds (Höskuldar†)
hösmagi (= grámagi, haustmagi†) hösmögóttur hösvast
höttur: hattar hetti hettir höttu (hetti) hatta höttum

ið iða iðgjöld iðgrænn iðinn iðja iðjagrænn iðjuleysi iðka iðkun iðn (iðnir) iðnaður iðukast
iðra (ýðra†) iðrast iðrakveisa iður (= innýfli)
iðulega (iðuglega†)
Iðunn: Iðunnar Iðunni

il (iljar), ilband ilbreiður illeppur (íleppur†)
ildi [d. Ilt]
illfygli illgirni illhryssingur illhveli illindi illkvitni ill-lyndi ilska Illugi illur ill ilt (ills illrar) illviðraþytur illyrði illyrmi illþýði (illfygli† íllgirni† o. s. frv.)
ills (ef. af illur, ils†)
ilma ilmsætur ilmur
ilt (af illur, illt†)
imbrudagur imbruvika
Indíalönd Indland indverskur
indæll [einlæll], indæli (inndæll† yndæll†)
Inga Ingibjörg Ingileif Ingimar Ingimundur Ingiríður Ingjaldur Ingólfur Ingunn Ingveldur
inn inna: inti int, innbyrðis inneygur innkulsa innsigli innýfli
innan innanbæjar innangengt
inni innilegur innilykja innivist
innvirðulega† = einvirðulega
innri instur (innstur†)
Irjar† = Yrjar
íbygginn ídýfa ígildi
ígull (íguls) ígulker ígultanni
íkorni
íli (steinn)
ílendast ílenda ílengjast ílítill
íleppur† = illeppur
ílla† íllur† o. s. frv. = illa illur
ímugustur (íma=tröllkona, ýmigustur†)
ímynd ímynda ímyndun
íneyzla
Írar Írland írskur
ísa=að frjósa. En ýsa (fiskur)
ísfirzkur íslenzka íslenzkur
ískyggilegur ískyld
ísmeygilegur
ístra ístrumagi

Ítalía ítalskur Ítalir
ítarlegur (=ágætur), ítur íturvaxinn
íþrótt íþróttlegur

jaðrakan (fugl, jarðreka†)
jafn jafna jafnaðargeð jafndýr jafnframt jafni jafnkýta jafnlyndi jafnnáinn jafnoki jafnskiftur jafnræði jafnvel jafnvirði
jag jaga jagast
jagt jagtafiskur
japla
jarðabrigði jarðepli jarðleysi jarðneskur jarðnæði jarðskjálfti jarðyrkja
Jarðþrúður† = Jarþrúður
jarl jarlborinn jarlsdæmi
jartein (kvk.) jarteina Jarþrúður
jaxl
járnglófi járnrendur járnstika
játa játning
Jódís Jófríður Jórunn
jólaleyfi jólaleyti
Jómsborg Jómsvíkingar
jór (jós, flt jóar), jóreykur
Jótland józkur
jungfrú jungherra
júgur (júfur†), júgurmein
jöfnuður (jafnaðar)
jöfnum báðum (jöfnu báðu†)
jökull: jökuls jökli jöklar
jörfi Jörfagleði
jöstur (jastar): botnjastaður (staðjastaður†)
jötunn: jötun jötuns jötni jötnar

kafald kafaldsfjúk
kaffi kaffikvörn
kafli: meðalkafli miðkafli
kafna
kaga (gægjast, skygnast um),

Kagaðarhóll og Köguðarhóll (Köfunnarhóll†)
kala: mig kell, mig kól, kæli kalinn
kaldavermsl (kaldavesl†) kaldyrði
kaldranalegur (= kaldhranalegur)
kall (hróp), kalla Kallaðarnes (Kaldaðarnes†). En karl = gamall maður o. s. frv.
Kalmanstjörn Kalmanstunga (Kalman = Colman, írskt)
kals [kall] kalsa kalsyrði
kamb-pungur (kampungur†)
kannske (kanske†)
kapall: kapal kapals kapli kaplar köplum
kapella kapellán (kapelán†)
kappdrykkja kappgirni kappmella
karfi (fiskur) karfarjóður (rjóður eins og karfi, kafrjóður†)
karfi (skip), karfafótur
karl karldyr (kalldyr†) karldýr karlkendur karlkyn karlmenska karlsefni karlsift karlsiftarmaður.
karskur
kartnögl
kaupeyrir kaupmaður kaupstefna kauptún kaupunautur
káf káfa
káklast
kálffull kálfskjöt
kárna
kátína kátlegur kátur
kefla Keflavík Keflvíkingur kefli
keikur keikréttur (keipréttur†)
Keiksbakki (Keisbakki†)
keila (fiskur), Keilir
keimur keimlíkur
keipa keipnef keipóttur keipur
keipréttur† = keikréttur
kelfa kelfd (kýr), kelfing
kelta = kjalta
kemba: kembdi kembt
kenna: kendi kent, kennimenska kenslueyrir
kensl: bera kensl á
kepni keppa keppikefli
kerald
kerfi: sinakerfi
kerling kerlingareyra
kerski kerskilátur kerskimál kerskinn
ket† = kjöt
ketill (þgf. katli, flt. katlar)
ketlingur ketta [köttur]
-keypi: hagkeypi, samkeypi
keyra keyri keyrsla
keyta keytuþvottur
kið: kiðs kiði, ef. flt. kiðja, Kiðey Kiðjaberg Kiðjafell kiðlingur
kikna [keikur]
kili (þgf. af kjölur)
kimbill kimla
kinga (brjóstnisti)
kingi: snjókingi, kingja e-u (renna niður), kingir niður snjó
kinka (kolli)
kinnfilla (kynfylla†), kinnfiskasoginn
kippa: kipti kipt, kipra kipringur
kippa: lyklakippa, kippi
kirkja (kyrkja†): ef. flt. kirkna
kirna [e. kirn, þ. kerne]: koppar og kirnur
kirtill (í holdi): hálskirtill. En kyrtill (fat)
kisa kisi kisugras
kitla (kitlur)
kíf kífa kífinn
kíkir (kíkis, flt. kíkjar kíkjum), kíkja
kíll (lón): Andakíll. En kýll = poki
kím kímbelgur kímblað
kíma† = kýma

kjaftur kjaftshögg kjaftæði kjaftfor
Kjallaksvellir
kjalsog kjaltré Kjalvegur
kjalta (kelta) kjöltubarn
Kjaransstaðir
kjarklaus kjarkleysi
kjar (flt. kjör), Kjarrá kjarskógur
Kjós (= kvos) Kjósverjar (Kjósaringar†)
kjósa: kýs kaus kusu kysi kosið
kjúka: ostkjúka, kjúklingur
kjöftugur
kjöltur: hóstakjöltur
kjölur kjölsýja
kjörgengi kjörviður kjörviltur
kjöt (ket†), kjötflikki
klafi klafabundinn
klak: laxaklak, klaka
klakkur klakksekkur (klassekkur†)
klaklaust (klakklaust†), klaksár
klasi: eyjaklasi
klassekkur† = klakkskekkur
klastra klastur
klauf klauflax klaufi
klámfenginn klámyrði
klefi: svefnklefi
kleggi (ef. kleggja, flt. kleggjar)
kleif Kleifahreppur Kleifárvellir Kleifastaðir kleifar
kleifur (= fær): ókleifur [klífa]
kleyfur: kleyfur viður [kljúfa]
kliður: fuglakliður
klif (es. clif) klifgata Klifsjörfi
klifa á e-u
klifra = klífa
klingja: klingdi klingt
klippa: klipti klipt, klippingur
klífa: kleif klifið, klífa á kjöl, klífa (kljúfa†) þrítugan hamarinn
klígja (klía†) = ógleði: mig klígjar
klína klístra klístur
klípa: kleip klipið, klíping

kljúfa: klýf klauf klufu klyfi klofið
klof klofi kloflangur klofna klofningur klofvega
klukka klukkari klukknahljóð
klumba klumbufótur klumbunef
klumsa
klyfi: ef eg klyfi (vþ. af að kljúfa)
klyf (flt. klyfjar), klyfberi klyfjaband
klyft (sprunga, klauf), Klyftir: Sandklyftir
klykkja: klykti klykt
Klyppstaður
klýf: eg klýf (af að kljúfa)
klæðaskifti klæðleysi klæðnaður
klæja (klægja†): mig klæjar
klækur: klækjar klækir klækjum
klökna klökkur (klökkvan) klökkva
klömbur kvk., klambrar, flt. klambrar klömbrum
knappur (knapps) = hnappur
knarrarsmiður [knörr]
knattleikur knatttré
kné: knés kné, knjáa knjám
knega: kná knátti
knífur = hnífur, knífsskaft
knúi = hnúi
knútur = hnútur
knyttir: óknyttir
knýja: ký knúði knýði knúið
knýta: knýtti knýtt = hnýta; knýt = hnýt
Knýtlingar Knýtlingasaga
knör: knarrar knerri knerrir knörru
knöttur: knattar knetti knettir knöttu(knetti) knatta = hnöttur
kofa: kofur kofna, lundakofa
kofi: gangnakofi lambakofi
Kolbeinn Kolbeinsá
kolbítur kolfella kolfellir
Kollaleira (-leyra†)

kollgrýta kollhetta kollhnís (stingast kollhnís), kollhúfa kollóttur kollsteypa kollvarpa
koma: kem komu kæmi komið komist
kompán = kumpán, kompánlega
kompás (áttaviti)
kona: konur, ef. flt. kvenna
konar: alls konar, ferns konar, margs konar, tvenns konar, ýmiss konar, þess konar, þrenns konar
kongur konungur konungborinn konungssýsla
kopar koparístað
kornbingur kornyrkja
kosning (kostning†) kosningarréttur
kosta kostgæfa kostgæfinn kostgæfni kostnaður kostulegur (kostuglegur†)
kotkarl kotroskinn
kotra kotrutafl
kóð: brandkóð
kóf kófsveittur kófviðri
kóklast
kólfur
kólga
kónguló†=köngurló
kóngur=kongur
kópur kópskinn
krafa: kröfu kröfur
krafla kraflandi
krafs krafsa
kraftur: kraftar krafti kraftleysi
krankleiki krankur
krappur: kröpp krapt, krappaþýfi
krá (flt. krær)
krás (flt. krásir)
krefða krefðusótt
krefja: krafði krafið krafist
kregð kregða
kreik kreika
kreista (kreysta†) kreisting
kremja: kramdi kramið
kreppa: krepti krept
kriki [e. creek]: handarkriki
kringum kringja kringlóttur
kringur (auðveldur): honum gengur það kringt
kristfé kristindómur Kristinn(Kristins Kristni), kristinréttur kristna Kristur kristnispell
kría kríuegg
kríli (*e*. creel, krýli†)
krím krímóttur
krísta: það krístir í honum
krít Krít Krítarmenn
krjúpa: krýp kraup krupu krypi kropið
krof: nautskrof sauðarkrof
kropna
kró (flt. krær)
krógi (barn, krói†)
krydd krydda
kryfja: kryf krufði kryfði krufinn
krypi: ef eg krypi (vþ. af að krjúpa)
kryplingur kryppa kryppill
krytja krytur: nábúakrytur
krýli†=kríli
krýna krýning
Krýsivík Krýsivíkurnámur
krækilyng krækla klæklingur kræklóttur
kræsa kræsing
kröftugur kröftuglega
krökt
kuðungur [kúfungur]
kufl kuflungur
kukl kuklari
kul kulvís
kumbaldi kuml kumlaður kumldys
kumpán = kompán, kumpánlegur
kumra

-kunda: samkunda
-kunn: einkunn miskunn vorkunn
kunna: kann kunni kynni kunnað, kunnátta kunnusta
kurl [kurfl] kurla
kurteis kurteisi (kurteysi†)
kur kurra
kúfaður kúfóttur kúfskel (kúskel†) kúfur
kúga kúgun kúguppgefinn (kúfuppgefinn†)
kúgildi kúneyti
kútmagi kútveltast
kvaða kvaðning kvöðudómur
kvak: bænarkvak fuglakvak, kvaka
kvalari kvalning kvalræði
kvarði
kvarta kvörtun
kvartil (kvartél†)
kveða: kvað kváðu kvæði kveðið kveðandi (kvk.), kveðskapur
kveðja: kvaddi kveddi kvatt
kvef kvefaður kvefsótt
kveif kveifarlegur
kveikja (kveykja†): kveikti kveikt kveikur (kveykur·)
kveina kveinka kveinstafir
kveisa: flugkveisa iðrakveisa
kveld (kvöld) kvelda kveldsöngur
kvelja: kvaldi kvalið, kvelling kvellisjúkur kvellisótt
kvendi (kvenndi†) kvendýr kvenhallur (kvenhollur) kvenhylli kvenkyn kvenkyrtill kvenlegur kvennýtur kvensamur kvensift kvenska kvenskygn [kven = kván, kvæn, kvon]
kver: bænakver stafrófskver
kverk: kverkól kverksegi
kveykja† kveykur† = kveikja kveikur
kviða (ljóð), kviðlingur (kveðlingur†)
kviður: bjargkviður búakviður heimiliskviður, kviðdómur kviðmaður
kviður (magi), kviðgjörð kviðslit
kvika (undir nögl eða hóf)
kvika (hreyfast), kvikasilfur kvikfé kvikindi kvikinzka kviklegur kvikna kviksandur kviksetja kviksyndi kvikur (lifandi). En hvika = hopa
kvilli kvillasamur
kvis [kviður, gotn. qis], kvisast kvissaga
kvista kvistóttur kvistur
kvitta (kvittera†) kvittun kvittur: vera kvittur um e-t gjald
kvittur [kviður]: sá kvittur kom upp, að; kvittsamur
kví (kvíar) kvíaból Kvíabekkur, að kvía fé, kvíær
kvíða: kveið kviðið, kvíðinn kvíðvænlegur
kvíga, flt. kvígur kvígna, kvígindi (= kvíga) Kvígindisfjörður, kvígildi = kúgildi
kvísl: árkvísl heykvísl kynkvísl, kvísla kvíslast. En hvísla í eyra e-s
kvoða† = hvoða
kvos
kvola kvotla
kvonbænir kvonfang kvongast kvongaður
kvæmur: afturkvæmt haldkvæmur hugkvæmur ókvæmt útkvæmt
kvænast kvæntur
kvöð: kvaðar kvaðir, kvöðull: frumkvöðull
kvöl: kvalar kvalir
kvöld kvölda = kveld kvelda
kvörn [kvern]: kaffikvörn
kylfa kylfuhögg
kylja [kul]
kylliflatur kyllir: hrútskyllir
kylna kylnueldur

kymi: afkymi
kyn kynfylgja kyngöfgi kynjaðnr kynjalyf kynkvísl kynslóð kynstór kynsæll kynþáttur
kynda: kynti kynt, kyndari kyndill Kyndilmessa
kynduglega kyndugur
kyngi kyngikraftur: fjölkyngi. En kinga og snjókingi
kyngja† (niðnr) = kingja
kynja: mig kynjar, kynjalæti kynlegur kynsl kynstur
kynna: kynti kynt kynni kynning kynnisför kynnisleit
kynni: ef eg kynni (vþ. af að kunna)
kyrð kyr kyrt (kyrran kyrra kyrt; kyrs kyrrar kyrs; kyrrum kyrri kyrru; kyrrir kyrrar kyr; kyrra; kyrrum), að kyrra,Kyrrahaf kyrseta kyrsetning kyrþeyr (í kyrþey)
kyrfilega
kyrja ljóð
Kyrjálabotn
kyrkja†=kirkja (guðshús)
kyrkja [kverk] kyrking kyrkingur.
kyrna†= kirna
kyrpingur kyrpingslegur
kyrtill: kyrtil kyrtils kyrtli kyrtlar, kyrtilskaut. En kirtill (í holdi)
kysi: ef eg kysi (vþ. af að kjósa)
kyssa kyssilegur
kytja kytra [kot]
-kýfingur auðkýfingur [kúfur]
kýla (fylla), kýli (ígerð), kýll (poki)
kýma kýminn kýmni (kíma†)
kýr: kú, ef. kýr, flt. kýr kúa kúm; kýrleysi Kýrunnarstaðir kýrverð
kýs: eg kýs (af að kjósa)
kýta: kýtti kýtt, jafnkýta
kæfa kæfubelgur
kæfa: kæfði kæft
kækur: kæks kækir kækja kækjum
kæla
kænn (kæn kænt), kænni kænastur (kænstur), kænska
kæra: kærði kært
kærleikur (-leiks), kærleiksleysi
kæsa kæsir kæstur
kögull: köguls kögli; köglar
kögur kögurbarn kögursveinn
kökkur: kakkar kekki, kekkir
köngull: könguls köngli: vínberjaköngull
köngurló e. köngurvofa (kóngulót†)
köpuryrði
köstur: kastar kesti
köttur: kattar ketti, flt. kettir

labba: labbaðu veginn!
lafa: lafði lafað, lafhræddur
lafði (hefðarkona)
lagaeiður (lögeiður) lagarifting
lagða lagður
laginn lagkænn lagni (lægni†)
lagklauf (lakkklauf†)
lagís lagnaðarís
lagsi lagskona lagsmaður (laxmaður†)
laklega lakur: lök lakt
lambburður lambgimbur lambhús lambseldi lambskota (lambsgota†)
lampi
landabrigði landareign(=landaeign) landeyða landgæzla landkostir landnyrðingur landrými landsálfa landskjálfti landslýður landssiður landssjóður landstjórn landsynningur landsýn landvættur (kvk.)
Langahlíð (ef. Langahlíðar, Lönguhlíðar†), langfeðgar langfeðgin langsetis langskeftur langsær
lastvar lastyrði

laufgast laufgrænn laufviður
laundyr launsát (kvk., ef. launsátar, flt. launsátir; launsátur†)
laupur: smjörlaupur ullarlaupur
lausbeizlaður lauseygur lausgyrður lauslyndi lausn lausnari lausyrði lausyrður
lautinant
lax laxá Laxdælir laxgengd laxveiði
laxi† laxmaður†= lagsi lagsmaður
lá: eg lá (lág†)
lá (sjór, ef. lár), ládeyða lágarður
lá: láði láð, lást: mér láðist að gera það
láfi (þreskihlaða)
Láfi=Ólafur
lág láglendi (lálendi†) lágmæltur lágnætti lágtalaður lágur (lág lágt) lágvaxinn
lágna lágnaður (hálfúldinn)
lágu: þeir lágu kyrrir (láu†)
Láki =Þorlákur
Láland
lánardrottinn lánleysingi lánsfé
lár: lippa í lár
lár† = lágr = lágur
lát: blóðlát ílát mannslát
láta: læt lét lézt létu léti látið látist, látbragð látprýði
lávarður
leggja: lagði legði lagt; legst lagst
leggur: leggjar leggnum leggir leggja leggjum
legill (ílát, leigill†)
leiða: leiddi leitt leiðst, leiðifífl leiðrétta leiðsla
leif (leifar) = afgangur; leifa (skilja eftir), -leifð: föðurleifð ættleifð. En leyfa = veita leyfi til; hrósa
leiftur leiftra
Leifur: Hjörleifur Þorleifur
leiga (eftirgjald), leigja leiguland
leika: leik lék leikið, leikinn (leiknir), leikhnöttur leikur
leikur: ef. leiks, flt. leikar leika leikum (leikir†, leiki†, leikjum†)
leir leira (leyra†), Leirá leirpyttur
-leistur: framleistur háleistur
leit leita leiti (hæð), Leiti (bæjarnafn, Leyti†), leitur: gráleitur, hvítleitur. En jólaleyti, páskaleyti; og að því leyti, sem . . .
-leitur: bláleitur fölleitur hvítleitur undirleitur
lemba: lembdi lembt, lembdur
lemja: lamdi lemdi lamið
lemstra lemstur
lenda: lendi lent, lending
-lenzka lenzkur: hjaltlenzkur íslenzkur
lepja: lapti lapið
letja: latti latt
leyfa: leyfði leyft, leyfð (hrós), leyfi leyfisleysi. En leifa (skilja eftir)
leygur (eldur)
leyna: leyndi leynt, leynd leyni leynilegur leyningur
leysa: leysti leyst, -leysa: málleysa vitleysa, -leysi: heyleysi meinleysi, leysing leysingi Leysingjastaðir
leyti: að því (sumu, öðru) leyti. En leiti á landi og Leiti (bæjarnafn)
lexía [lektía]
lélegur
lémagna
léreft léreftsstrangi
lén léni
léna
létta léttfleygur léttlyndi
liðka [liðugur]
liðleskja liðleysi liðrækur liðsafli

liðsafnaður liðsinna liðsinni liðskylft liðsyrði liðveizla

lifna lifnaður: ólifnaður

lifur lifrarveiki lifrauður (lyfrauður†)

liggja: lá láat lágu lægi legið lagst legst (leggst†)

lilja liljugras

lim (á trjám)

limur limafallssýki

lind lindi (band), linditré. En lyndi = lund

lingeðja linja linka linkind (línk.†)

lirfa [d. Larve]

list (íþrótt), listaskáld listulegur listvanur. En lyst = löngun

listi (skrá, trélisti)

litbrigði litföróttur litka litverpur

líða: leið leiðst liðu liðið

líf líferni lífga lífsbjörg lífseigur lift lífvænn lífsteinn

lífspund [lífskt þ. e. líflenzkt pd.], = 16 pd. (lísipund†)

líka e-ð vel eða illa

líka = einnig

líkaböng líkblæja líkfylgd líksöngseyrir líkþorn líkþrá

líkami (líkhami†)=líkamur líkamslýti

líkan (= líkneski): mannlíkan

líki (e-s) líkur: lík líkt

líkn líkna líknarbelgur líknarleysi líknsamur

lík-neski líkneskja

lím líma líming

líneik línfé línkyrtill línrefill

lísipund† = lífspund

líta: leit leizt litu litið litist

lítill: lítinn lítils lítillar, litlir lítilla (lítillra†), lítilfjörlegur lítilmagni lítilmenska lítilmótlegur lítilsigldur lítilvægur

ljá: ljæ léði léð

ljá (nýslegið gras), ljádengsla ljáfar ljáorf

ljósbleikur ljóseygur ljósskíma ljóstýra (ljóstíra†)

ljósta: lýst laust lustu lysti lostið, ljósta upp

Ljótunn Ljótunnarstaðir

ljúffengur ljúflingur ljúflyndi ljúfmenska

ljúga: lýg laug lugu lygi logið, ljúgeiður ljúgfróður ljúgvitni

loðinkinni Loðkinnhamrar (Lokinhamrar†) loðna loðúlpa

lof lofa lofðungur lof-stír (lofstírs, lofstýr†), lofsöngur

loft lofta loftrið loftsvalir Loftur

logbrandur logi

logn logndrífa lognmjöll

lokar: lokri lokrar, lokarspónn

lokhvíla lokleysa loks loksins

lokning (lúkning†): skuldalokning

lopi lopband (lobband†)

losna

lostagirnd lostverk lostætur

lota: striklota (í striklotu í striklötu†), lotlegur lotning

ló (á fati), Lófót(kvk.),lótorfa: aflóa

lóa (fugl), lóuþræll: heiðlóa

lófi lófatak

lóg: koma e-u í lóg, lóga

lundarfar lunderni lundýgur

Lundarreykjadalur (Lundareykj.†)

Lundúnir (London) Lundúnabryggja

lunga: lungu lungna lungnabólga

lúberja: lúbarði lúbarinn

lúðraþeytir lúðraþytur

lúka (= ljúka): lýk lauk luku lyki lokið

lúkning† = lokning

lúsalyng lúsiðinn

lúta: lýt laut lutu lyti lotið

lydda [loddari], lydduskapur
lyf (hvk.), lyfja (e-m elli), lyfjabúð (lyfsteinn†)
lyfta lyftivél lyfting
lygð lygi (lýgi†), flt. lygar, lyginn
lygi: ef eg lygi (vþ. að ljúga)
lygn lygna: lygndi lygnt
lyki: ef eg lyki (vþ. af að lúka og ljúka)
lykill: lykils lykli lyklar
lykja: lyk lukti lykti lukt
lykkja lykkjufall
lykt: að lyktum; lykta; endalykt
lykt (þefur), lyktarleysi
lymska lymskulegur lymskur
lynda lyndi: glaðlyndi þunglyndi; -lyndur: bráðlyndur fályndur fljótlyndur *góðlyndur* grályndur mislyndur örlyndur
lyng Lyng (bn.flt.,Lyngar†) lyngrif
lyppa lyppulár
lyskra (í heyi), lyskróttur
lyst lysta (mig lystir), lystarleysi, lystilegur lysting lystisemd lystugur
lysti: ef eg lysti högg á hurðina (vþ. af að ljósta)
lyti: ef hann lyti mér (vþ. af að lúta)
Lýbika (Lübeck)
lýðbiskup lýðska lýðskylda lýðland lýðveldi lýður Lýður
lýg: eg lýg (af að ljúga)
lýgi† = lygi
lýja: lý lúði lýði lúið, lúinn
lýk: eg lýk (af að lúka)
lýr (fiskheiti)
lýs (flt. af lús)
lýréttur (lýrittur), lýréttarsteinar lýréttarvarzla
lýsa (fiskur, birta)
lýsa: lýsti lýst, lýsi lýsigull lýsing lýsingur lýsisfat

lýt: eg lýt (af að lúta)
lýta lýti
Lýtingur Lýtingsstaðir
-lýzka (= lýðska): mállýzka
læfð [lófi], læfðarbreidd
lægi: skipalægi
læging lægja: lægði lægt; sjó(veður) lægir
lægni† = lagni
-lægur: fjarlægur graslægur nálægur suðlægur útlægur
lækjarsytra (-sitra†)
lækna læknir: lækni læknis læknar, læknislyf
lækur: lækjar lækir
lögbrigð lögbók lögeyrir löggilda lögleysa löglýsing lögmenska lögmæltur lögmætur lögrétta lögrifting lögsaga lögsagnari lögskil lögskyldur lögsögumaður lögvizka lögþing lögþingismaður
lögn: lagnar lagnir
lögunautur löguneyti
löngu löngum
löstur: lastar lesti lestir löstu
lötra

maðkur maðkaveita maðksmoginn
maður: mann manns (mans†), menn manni manna mönnum
magafylli magáll magi
magn magnaður magnleysi
Magni Magnús (ef. Magnúss, Magnúsar†)
maki (jafni): margra manna maki
makindi maklegur makráður
malur (ferðataska), malpoki: örvamalur (örvamælir†)
man (þræll, ambátt, kona), manheimur, mansal (mannsal†) mansmaður mansöngur (mannsöngur†)

mang mangari
mannafli manndygð manneldi manngi (= enginn maður), mannfýla manngirni manngæzka mannjöfnuður mannkyn mannleysi mannlydda mannýgur
manns (ef. af maður; mans†)
mannýgur (manneygur†)
mansal mansöngur
mannskræfa manntetur
Mardöll marglitta margýgur marhálmur
margbreytni margfætla
margur (mörg margt)
Margrét, þgf. Margrétu
marmennill (marbendill†)
maríuerla maríustakkur
marr marra
maskinn† = meskinn
matleysi matlystugur matseld matselja matönnungur = matvinnungur
máfur† = már
mágkona mágsemd mágur
málaferli málalykt málavastur (-vafstur†), máldagi málefni málfimi málfærsla málgögn málhreifur málleysa málleysingi mállýzka málnyta málróf málreitinn málsemd (málsemdir, málsendar†), málsnild málstefna málþýður málæði
már (máfur†): má más mávi mávar Máskelda (Márskelda†) Mávahlíð
máttdreginn máttleysi máttulegur
meðal, flt. meðul (meðöl†)
meðaumkun meðferð meðvitund
mega: má mátti mætti mátt megandi, megun: velmegun
megin: hægramegin vinstramegin öðrumegin báðumegin hinumegin tveim-megin
meginafl meginbygð megingjörð

megn =megin megins megni, megna megnugur
meiðing meiðsl
meiga† = mega
meinbægni meingerð meinleysi meinvættur (kvk.), meinyrði
meinga† = menga
meir meiri (meirri†)
meis (meys†)
meitill: meitils meitli, flt. meitlar, að meitla
meldýna melrakki melteigur
melmlingur [malmr = málmur, mælmlingur†]
menga [fe. meng, e. mingle] = blanda; mengaður (meingaður†)
menjar = minjar
mengi [þ. menge] = fjöldi
-menska: karlmenska lítilmenska, menskur
ment menta mentun
mergð
mergjaður mergleysi
merhryssi
merkiá merkismaður merkisstöng
meskinn [e. merry] = hreykinn (maskinn†)
meta (virða): mat mátu (matti†), mæti metinn (matinn†)
metja (lepja): met matti
metnaður metnast metorð
mey = mær meybarn meydómur meyjarmál meykongur
meyr [d. mör]: meyrt kjöt, meyra meyrna
mél: kjaftamél. En mjöl (malað korn)
mér (af eg, mig)
miðaftann miðfirðis Miðjarðarhaf miðleiðis miðseymi (misseymi†), miðsnesi (misnesi†), miðvika miðvikudagur
miði (þgf. af mjöður, mjaðar)

miðill: miðil miðils miðli miðlar, miðla miðlun miðlungi
miður: því miður o. s. frv.
mikill mikil mikið (mikinn mikla mikið; mikils mikillar mikils; miklum mikilli (mikillri†) miklu; miklir miklar mikil; mikla miklar mikil; mikilla; miklum), mikilfenglegur mikilhæfur mikilmenska mikils háttar (mikilsháttar†)
Mikley Miklholt (Miklaholt†)
miljón (millíón†), miljónamæringur
milla (á fati). En mylna = kvörn
millibil milligjöf millum
milska [es. milisc] = e. k. mjöður; að milska = að blanda
milta: járnmilta
milti miltisbólga miltisbruni
minjagripur minjar (menjar)
minka minkun minkunarlaust
minn mín mitt (míns minnar míns)
minna minti mint, minnast við: mintist minst (mynnast†), minni (minnisgáfa o. fl.), minning minnisdrykkja minnisleysi minnugur
minstur: lítill minni minstur
misbrigði misdýpi misferli mishepnast misindismaður (misyndismaður†) misjafn miski (gera e-m miska), miskunn (miskun†), miskunna (miskuna†) miskunnarleysi (miskunarleysi†), miskunnsemi
mislingar
mislyndur
misnesi† = miðsnesi
misseri (missiri), misseraskifti
misskifta missvefni missýnast
mistilteinn mistur
misþykkja misþyrma
mítur: biskupsmítur
mjaðmarbragð
mjallhvítur
mjaltir mjaltakona
mjatla
mjálma
mjólka
mjór: mjó mjótt, mjóeygur mjóhryggur Mjóafjörður Mjósyndi
mjúklyndi
mjöður (mjöð kvk.†, ef. mjaðar, þgf. miði)
mjög meir mest
mjöl (mél†) mjölkýll
Mjölnir (mjölnis)
moldkafald moldviðri
moltna (molkna†)
morgunn morguns-ár (morgun-sár†)
morkinn Morkinskinna morkna
morna [es. murnan]: morna og þorna
móálóttur móberg
móðerni
móðga móðgun
móðir: móður (í öðrum föllum í eint.), flt. mæður, móðurkyn móðursystir
móður (kk., snjóbrún við sjó)
móður (þreyttur)
Móeiður [Móheiðr] móhella mór (mó mós móar) mórauður (morauður†), mórendur mórylla [-ull]
mótspyrna
muðla muðlungur
muna: man mundi munað
munaður = munuð
munaðarleysingi Munaðarhóll Munaðarnes Munaðartunga
mund munda (miða), mundang mundángshóf mundlaug (munnlaug†) mundriði
mundi (þát. bæði af að muna og munu; sömul. vþ. af munu = myndi)
mundur: mundar mundi
mungát (munngát†)

munnur: munns munni, munnshöfn (munnsöfnuður), munnvík
munu: eg mun, þú munt, mundi mundu myndi; þát. nafnh. mundu
munuð: munuðar, munuðlífi
munkabygð munklífi
murka
murr murra
musla
mustarður
múgi múgur múgasláttur
mús (flt. mýs), músarbylur músarrindill
múta mútugirni
mygla myglaður
mykja
mylda [mold] myldinn mylgra mylja: muldi mulinn
mylki mylkja: mylkti mylkt
mylna (kvörn)
mylsna
mynd mynda, mynda til [mund], myndarlegur
myndi: eg myndi gera það, og ef eg myndi eftir því (vþ. bæði af munu og af að muna)
mynnast við† = minnast við
mynni [munnur]: ármynni
mynt: peningamynt
myntur: flámyntur opinmyntur
myrða [morð]: myrti myrt
Myrká myrkfælni myrkvastofa myrkvi myrkviðri
myrra
mysa [d. myse], mysuostur
mý mýbit mýfluga Mýlaugsstaðir Mýnes Mývatn
mýgja [múgur] = hnekkja, eyða
mýkindi mýking mýkja: mýkti mýkt. mýkri mýkstur
mýla [múll], mýll
-mýlingur: Norðmýlingur Sunnmýl.

Mýrdalur mýri mýrisnípa
mýs mýsla [mús], mýslingur
mæðgin [móðir], mæðgur
mægðir [mágur], mægjast
mæla (tala): mælti mælt, mælgi mælska, -mæltur: fastmæltur fljótmæltur
mæla (leggja mál á e-ð): mældi mælt mældur mæliband mæliker mælikvarði mæling mælir (mælis, flt. mælar)
mælmlingur† = melmlingur [malmr]
mænir: mæni mænis; flt mænar: húsmænir, mæniás (mænirás†)
mær: mey meyjar meyju, flt. meyjar meyja meyjum
-mæri: landamæri, Mæri
mæta mætast mæzt (þeir hafa mæzt)
mögl mögla möglan
mögur: mög magar megi, megir mögu
mökkur: mökk makkar mekki, mökkvi
mölur, ef. malar, mölétinn
mölva
mön (manar), mönskurður
möndull: mönduls möndli
mörður: marðar merði
mör: mörs mörvi, mörvar, mörbjúga mörvaður
mörk: markar merkur
mösurbolli mösurbeina mösurtré
möttulband möttull: möttuls mötli mötlar
mötuneyti mötuneyti

nafar: nafars nafri
nafli: naflastrengur
nagli: kveisunagli varnagli

nafn nafngift
napur: nöpur napurt, napurlega
Narfi Narfeyri
narzla
nauðbeygður nauðleytamaður (nauðleitarmaður†, þ.e. venzlamaður), nauðsyn nauðsynjalaust nauðulega (nauðuglega†) nauðung nauður
nautagæzla Nauteyri nauthveli
nautn nautnarfýsn
nautur (að e-u): förunautur mötunautur ráðunautur sessunautur sökunautur
nábýli nágrend náinn (nánir), nákvæmni nálægð náskyldur návenzlamaður návist
námgirni námkyrtill
náttmál náttmyrkur náttverður
náttúra náttúrubragð
náungi
neðstur (neztur†)
nef nefi
nefna: nefndi nefnt, nefnd
negla: negldi neglt
nei neikvæða neita. En neyta = nota, matast á
nema nam námu (numdi†), næmi numið
nes: ness nesi, flt. nes (Nes, Nesjar†), nesja nesjum
nesla† = hnepsla
net (flt. net netja netjum), netflár netja netlagnir netþinull
neyð neyða: neyddi neytt
neyzla neyzlugrannur neyzluvatn
neyta [nautur, njóta], -neyti: föruneyti löguneyti mötuneyti ráðuneyti, -neytni: sparneytni, neytur (= nýtur)
-neyti [naut]: blótneyti geldneyti ungneyti
niðamyrkur niðdimmur niðmyrkur (níðamyrkur†)
nibba [n. nibba, nybba†]
nista (nisti nist) = festa; nísta†. En nísta = gnísta (tönnum)
níðsla níðskár níðskældinn
niflheimur
nift: hlaðnift
Nirði (þgf. af Njörður)
nirfill: nirfils nirfli, nirfilsháttur
nípa=gnípa (nýpa†)
nízka nízkur
njósn njósna
njóta: nýt naut nutu nyti notið, njótur
nokkur nokkurt (nokkurn nokkura nokkurt; nokkurs nokkurrar nokkurs; nokkurum nokkurra nokkuru; nokkurir nokkurar nokkur; nokkura nokkurar nokkur; nokkurra; nokkurum)
Norður-Íshaf Norður-Múlasýsla norðurheimskaut Norðymbraland
Noregur (Norvegur), norræna norrænn norskur
notinvirkur notka notkun
nót: nótar, flt. nætur nóta nótum
nóti (e-s)
nybba† = nibba
nykur (vatnahestur)
-nyrðingur: landnyrðingur útnyrðingur, nyrðri nyrztur
nyt (nytjar), nytgæfur, nyti — ef eg nyti (af að njóta), nytja nytka nytsamur nytsemd
ný (nýtt tungl): með nýjum og niðum
-ný: Dagný Hróðný Signý
nýár nýársleyti
Nýja-Skotland nýbreytni nýbýli Nýibær nýjabrum Nýkaupangur nýjungagirni nýlenda nýlegur nýnæmi

nýpa† *Nýpsfjörður*† = nípa Nýpsfj.
nýr ný nýtti (nýjan nýja nýtt; nýs nýrrar nýs; nýjum nýrri nýju; nýir nýjar ný; nýrra; nýjum)
nýra nýrnamör
nýsnævi nýstálegur (nýstárlegur†)
nýt: eg nýt (af að njóta)
nýta: nýtti nýtt, nýtilegur nýtni nýtur
næfur, þgf. næfri, flt. næfrar, næfrabaggi
nægð nægja: nægði nægt
næpa næpnareitur
nær nærgætni nærgöngull nærhæfis nærsýnn
næstur (nærstur†), næstliðinn
nöf (nafar nafir): baugnöf hjólnöf
nögl: naglar neglur
nötra
nökkvi: steinnökkvi, nökkvamaður

obláta (ofláta†)
oddhvass Oddleifur Oddný
ofbeldi ofbjóða ofboð ofdirfð ofdirfska ofdrykkja offylli ofjarl ofhyldgun oflátungur ofmetnaður ofmetnast
ofn ofnhiti ofnreykur
ofreyna ofsi ofsókn ofstopi oftreysta ofurefli ofuryrði ofviðri
oft: oftar oftast, oftsinnis
olla† olli ollað†= valda olli valdið
opinbera opineygður opinmyntur, opinskár (opinskáir, opinskárir†)opna
orðfimi orðheldni orðskrípi orðsnild orðstír (orðs-tírs, orðstýr†)
orf orfhæll
organ organleikari organlist
Orkneyjar orkneyskur
orlof (orðlof†)
orri orrahríð orrusta
orusta [orrusta], orustuvöllur
orti ort (orkti† orkt†)
orsök (orðsök†)
Otradalur (Otrardalur†), otur: oturs, flt. otrar
óa: mig óar við e-u
óbilgirni óbirgur óbreyttur óbrigðull óbygð óbyrja
ódygð ódyggur ódýr
óðal (flt. óðul), óðalborinn óðalsbrigð
óðal†: leggja fyrir óðal = leggja fyrir róða (storm)
óðaönn óðfluga
óðara (óðar†)
Óðinn: Óðin Óðins Óðni, Óðinsvé
óeirð óeirinn
ófagnaður ófeigur ófleygur ófeilni
ófreski ófreskisgáfa ófreskja ófreskur
Ófriðarstaðir† = Jófríðarstaðir
ófrýnilegur ófrýnn
ófrægja
ófyrirleitni ófyrirsynju ófögnuður
ógegnd ógifta ógildur óglögt ógætni
ógn ógna ógurlegur
ógrynni
óhagfeldur óhagnaður óhegndur óheyrður óhepni óhlutvendni óhlýðni óhræsi óhygni óhýr
ójafnaður (ójöfnuður), ójafnaðarseggur
ókembdur ókendur ókeypis óknyttir ókvæntur ókynni ókyr
ólaginn óleyfi ólyfjan ólyginn ólyst
ómegð ómegin ómenska óminnisélfur ómótt ómynd
ónytja ónytjungur ónytsamur ónýta
óp: heróp siguróp
óprýði
órannsakanlegur órasprengur óravegur

óristinn (= órœstinn, óristur†)
órólegur órými órýr órækt óræsti ósnyrtinn
ótt (óðt†), óðara
ósamlyndi ósamþykt
ósjálfbirgur óskelfdur óskemdur ó-skiftur óskírlífi óskygn óskyldur óskynsamlegur óslyngur óslysinn ó-slægja óspiltur óstiltur óstyrkur ó-stýrilátur ósvífinn ósyndur ósýni-legur
ótiginn ótíndur ótrauður ótrygð ótryggur ótræði ótræðisflói ótæpur
óvesall óvizka óvígur óvættur (kvk.)
óyndi óyndisúrræði
óþurkur óþurft óþyrmilegur óþýður

pabbi
panzari
páfadæmi páfaveldi páfi
pápi
peksa
peysa [holl. buis]: prjónpeysa
peyi [e. boy]
píll pílviður
pils [l. pellicia]
pistill (flt. pistlar)
pinkill
písl
Pólland pólskur
pottlok pottloka (bolloka†)
prang
prédika prédikun
prestekkja Prestekknasjóður prest-lingur prestmata prestsetur presttíund prestvígsla
próf prófseinkunn
prófastur prófastsdæmi
próventa (prófenta†) próventukarl
prýða: prýddi prýtt, prýði (til prýði, til prýðis†), prýðilegur prýð-isvel
pungur
pylsa
punktur
Purkey
pynda (pynta†), pynding (pinting†)
pyngja
pysja (lítil fata)
pyttur pytla
pækill: saltpækill

raf (hvk.), ef. rafs, flt. röf; raffæri rafhitun raflýsa rafmagn (rafurmagn†) rafmagnaður rafsegulmagn rafstraum-ur raftól
raftur raftviður
rafur (kk., ef. rafar, flt. rafir og rafar) = rafabelti
ragn (flt. rögn ragna), ragnarökkur [ragnarök], Ragnheiður Ragnhildur
rakleiðis rakleitt
rakna, rakna við sér (ranka við sér†)
ramba rambaldi
rammbygður rammefldur rammger rammlega rammskakkur rammstaður rammur (rambygður†)
rangali (ranghali†)
rangeygur ranghverfa ranghvolfa rangindi
rangla (til og frá)
rangs-leitni(rang-sleitni†), rangsælis
rann (= hús, flt. rönn): rósta varð í ranni, Rannveig (Ranveig†)
ranka† = rakna
rannsaka [rann] rannsókn (ransaka†)
Rauðahaf Rauðamelur rauðbrysting-ur rauðfreknóttur rauðmagi rauðskekla
rausn rausnarbú

rá (rá, flt. rár), rábenda ráskerðingur
ráða: réð (réði †), ráðabreytni ráðdeild ráðleitni ráðsnild ráðuneyti
refði
refhvörf
refill: refils refli reflar, refla
refkeila refur
refsa refsing refsiþing
refta (refti reftur): taugreftur
regin regindjúp reginhaf Reginn
reglustika (reglustriks †)
regnbogi regnél
reið reiða reiðmenska reiðskjóti reiðtýgi reiðver
Reiðarfjörður† = Reyðarfjörður
reiði: skipreiði söðulreiði
reiði reiðihugur reiðiyrði reiður. En reyður (hvaltegund, og silungur)
reiðiskjálf reiðitýr
reiðulegur (reiðuglegur†, af reiður)
reifa (barn), reifalindi reifar
reifa (mál), reifingarmaður
reifur(=glaður): böðreifur hugreifur ógnreifur
reigingslegur reigjast
reik: vera á reiki, illa til reika
reika reikistjarna reikull
reikna reikningslist
reim (flt. reimar), reima
reimleiki (reimleikar), reimt (reymt†)
reip (reipi), reiprennandi
reis† hugur við = hraus hugur við
reisa: reisti reist, reisifjöl reisulegur (reisuglegur†)
Reistará Reistarnúpur
reita til reiði, málreitinn. En reyta [rót] = rífa
reitur: grasreitur næpnareitur
reitur: dálitlar reitur, fjárreitur
reizla reizlulóð

rekald rekhvalur reki rekja: rakti röktu rakið
rekkjubúnaður rekkjóð [rekkjuvoð]
reklingur = riklingur
rekspölur reksaumur rekstur
remma (= styrkja), remmiskíð
rendur: blárendur, mórendur
rengi: hvalrengi
rengja: rengdi rengt, renging
rengla renglulegur
renna: rann runnu rynni runnið
renna: rendi rent, rennill rennilok
renningur rensl (rennsl†)
reyður (hvalkyn; silungur), þf. reyði ef. reyðar, reyðarhvalur Reyðará (Rauðará†), Reyðarfjörður Reyðarvatn. En reiður (í illu skapi), reiði (við söðul), og reiða (lyfta, vega, gjalda)
reyfari
reyfi: ullarreyfi
reykelsi reykháfur reykja reykur. En reika = ganga
Reykdælir Reykholt Reykjanes Reykjarfjörður Reykjavík
reyna: reyndi reynt, reynd
reynsla (reynzla†)
reynir: reyni reynis, Reynistaður Reynisþing Reynivellir reyniviður
reynzla† = reynsla
reyr reyrgresi reyrvöndur
reyra: reyrði reyrt
-reysti: háreysti
reyta (rífa), reytingur. En reita til reiði
réð (réði†, þát. af að ráða), réðst (réðist†)
réna rénun
rétta: rétti rézt (það hefir rézt úr honum), rétthverfa réttindi réttleiðis réttleysi réttræður réttsýni réttsýnn rétttrúaður
rézt (af að rétta)

ribbaldi [*e.* ribbald, rifbaldi†]
rið: loftrið steinrið. En ryð á málmi
riða riðusótt
riðamikill riðvaxinn riðvölur
riðill: riðil riðils riðli, flt. riðlar, riðlast
-riði: hornriði mundriði
riðtíð
rif rifgarður rifhrís rifja rifna rifur (rifjar e. rifs)
rifbaldi† = ribbaldi
rifrildi rift rifta rifti rifting
riga: eg get ekki rigað því
rigna: rigndi rignt, rigning
rigsa [reigsa, ryksa†]
riklingur (ryklingur†)
rim rimi
rimma Rimmugýgur (ef-gýgjar)
rindill: rindil rindils rindli rindlar
ringl ringlaður ringulreið
rismál: hirðis-rismál
risna risnumaður
rispa
rist ristill
rista: risti rist
rit rita: ritaði ritað; ritgerð ritning
ríða: reið riðið
rífa: reif rifið, rífka ríflegur rífur
rígur: bakrígur herðarígur; ríggyrða rígnegla
ríkborinn ríkilátur ríklyndi ríkulega (ríkuglega†)
ríll rílóttur
rím ríma rímari rímnaskáld
Rín Rínarfylki
Ríp (kvk., ef. Rípar, þgf Ríp; Rípur kk.†)
ríta (=rita): reit ritið
rjáfur
rjála
rjátla
rjóða: rýð rauð ruðu ryði roðið
rjúfa: rýf rauf rufu ryfi rofið
rjúka: rýk rauk ruku ryki rokið
rjúpa rjúpnalyng rjúpkeri (rjúpkarri†)
rofna
roka roknakjaftshögg
roskna
rosmhvalur Rosmhvalanes (Rómshv.†)
rotna rotnunarlykt
ró (rær)
róa: ræ reri róið
róa†=rófa
róða [*e.* rood] róðukross róðukyrtill
róði = stormur; leggja fyrir róða (fyrir óðal†)
rófa (ef. flt. rófna): gulrófa hundsrófa kattarrófa
rógburður róggirni
rótarkylfa rótsetja
ruður: fiskruður hákarlsruður
rugl rugla
rumska [raumska]
rumungur [raumungur, rummungur†]
rupl rupla
Rúfeyjar
rúgur (rúgs), rúgbrauð rúghleifur
rúmheilagur rúmsjór
Rússar Rússland (Rúsland†)
ryð ryðga ryðskóf
ryði: ef eg ryði (vþ. af að rjóða)
ryðja: ruddi rutt
ryfi: ef eg ryfi (vþ. af að rjúfa)
Rygir [frá Rogalandi]: Hólmrygir; rygskur
ryk rykmökkur
ryki: ef sandurinn ryki (vþ. að rjúka)
rykkja rykkilín rykking rykkur
ryklingur† = riklingur
rymja: rumdi rymdi rumið, rymur

rynni: ef áin rynni í vestur
ryskja rysking
rytja rytjulegur rytta rytsa (skegla), rytur (sama)
rýð: eg rýð (af að rjóða)
rýf: eg rýf (af að rjúfa)
rýja: rý rúði rýði rúið
rýja = tuska
rýk: eg rýk (af að rjúka)
rýma: rýmdi rýmt; samrýma
rými: hálfrými landrými órými rýmka. En rím, ríma (ljóð)
rýna rýndur: samrýndur (samrýmdur†); rýni: gagnrýni; rýninn
rýnn: glöggrýnn
rýr rýra rýrð rýrna
rýta (rýtti)
rýtingur (knífur)
rælni
ræsi (= vatnsrás, ræsir†)
ræsir (= konungur, ef. ræsis)
ræskja (sig)
ræskni
rætast: rættist ræzt
rögg (röggvar): sýna rögg af sér, röggsemi
rögn Rögnvaldur (Rögvaldur†)
rök röksamur röksemd röksemi rökstólar
rökkur rökkva
rönd: randar rendur
röng: rangar rengur
röskur röskvast
röst: rastar rastir

safi Safamýri (Safarmýri†)
safn safna
saga sagnaskemtun
saggi saggasamur
sagla
sakeyrir sakleysi
sakna söknuður
Salný
sama = sæma: illa samir það
sambreyskingur sambrýnn sambýli samdauna samdrykkja samfleytt samfylgd samkepni samkunda samkynja samlyndi samneyti samrýma samrýndur samstafa samsteypa samtengja samtýnis samvizka samþykki samþykt samþýðast
sangur (= viðbrunninn, um mat)
sannnefni sannreynd
sauðageymsla sauðarreyfi sauðaþykni Sauðárkrókur
saurlifnaður saurpyttur sauryrði
sautján = seytján
sax Saxelfur Saxland
sá sú það (þann þá það; þess þeirrar þess; þeim þeirri því; þeir þær þau; þá þær þau; þeirra; þeim)
sárshöfuð: sitja á (að?) sárshöfði
seðja: saddi satt
segi: blóðsegi fjörsegi klósegi kverksegi tálsegi
segja: segi sagði sagt sagst. En seigja (endingargæði), og seigur
segl segltækur seglviður
segull segulmagn segulsteinn
seiða (fremja galdur), seiðhjallur seiðkona seiðlæti seiður: seiðs (seiðar) seiði. En seyða (= sjóða)
seiður [n. sei, seiði: varaseiði
seigja seigildi seigla seiglast seiglingur seigur
seil seila: draga á seil; seilast seiling seilingarhæð
seimur: draga seiminn; seimaþollur seimbrjótur
seinka seinlæti seinþreyttur
Sel (bn. flt, Seljar†)
selalagnir sellátur Sellátur (bn.) sellýsi

selja: seldi selt, hefir selst
selningur† = sendlingur
Seltirningur (Seltjerningur†)
senda: sendi sent senzt, sendill
sendlingur [sandur] fuglsheiti (selningur†)
sengja (gera sangan)
september (seftember†)
setja: setti sett, hef sezt; setlega (settlega†), setning
sex sexhyrndur sextán sextíu sextungur sexæringur (sexahringur†)
seyða (= sjóða) seyði seyðir (eldur), Seyðisfjörður seyðfirzkur
seyma [saumur] seymdur seymi
seyra: sultur og seyra; seyrast seyrður seyrinn
seytján (sautján), seytjándi
seytill seytla [sautra]
sér sérhlífni sérvizka
sifjaður (= venzlaður),sifjar sifjalið sifjaspell sifjungur sifkona sift: karlsift kvensift. En syfjaður = svefnfús.
sig sigakeppur (silakeppur†)
sigð: banasigð melsigð
sigfreyr Sighvatur Signý Sigtryggur Sigvaldi
-sigi = segi: blóðsigi klósigi kverksigi tálsigi
sigi (þgf. af sig og vþ. af að síga): ef eg sigi (sígi†)
sigla: sigldi siglt, sigling Siglufjörður siglurá siglutré
signa: signdi signt, Signa (á), Signý *signt*† og heilagt=sýknt
sigra sigrast sigtívar sigurkufl sigurkuml
Sigurður(ef.Sigurðar, en Sigurðsson) Sigurgeir
silfurhvítur silfurlagður
silungur
sin sinadráttur
sina sinueldur: fúasina
sindra sindur [es. sinder]
sinkill
sinn sín sitt (sinn sína sitt; síns sinnar síns; sínum sinni sínu; sínir sínar sín; sína sínar sín; sinna; sínum), síngirni sínka
sinna: sinti sint
sinni, hvk. (= skifti; hugur)
sinni, kk. (= förunautur)
sitja: sat sátu sæti setið
sitra† = sytra
sía: skyrsía mjólkursía; að sía (mjólk)
síbyrða síbyrt síféldur sífelt (sífellt†), sífleyttur sígrænn síkvikandi sívalur
síð (= seint), síðbær síðdegis síðla
síðastliðinn (síðast liðinn†)
síga: seig sigu sigi sigið
síki (vatnsrás, sýki†)
síld síli: hornsíli o. s. frv.
síngirni sínka sínkur (sbr. sinn, sín)
síra (séra): síra Guðmundur
sízt [síður]
sjafni
sjaldan (skjaldan†), sjaldgæfur
sjatna
sjá: sé sá sáu sæi (sjæði†), séð sénn; hefir sézt
sjáldur [sjáaldur]
sjálfala sjálfbirgur sjálfbirgingskapur sjálfdæmi sjálfka sjálfkrafa sjálfsagður sjálfskapavíti (sjálfskaparvíti†), sjálfskeiðingur sjálfsmenska sjálfstefndur sjálfvaxinn
sjávar (ef. af sjár = sjór), sjávarafli sjávarföll sjávarhamrar Sjávarhólar
sjóða: sýð sauð suðu syði soðið

sjódeyða sjódrif sjómenska sjómyrkur sjóvetlingur
sjóndeildarhringur sjónhending sjónhverfing sjónleysi
sjúga: sýg saug sugu sygi sogið
sjö sjöfaldur sjötugur
skaðræði skaðsemi skaðvænn
skafa: skef skóf skæfi skafið, skafheiður skafkafald
skafl skaflajárn
skaft Skaftá Skaftfellingur skaftfelskur Skafti
Skagi Skagaströnd skagfirzkur
skaka: skók skæki skekið
skakkur: skökk skakt, skakkhyrndur skakktentur
skammbiti skammdegi skammgóður skammlífi skammær
skammfeilinn: óskammfeilinn, skammlaus
skammur skömm skamt (skamman skamma skamt; skamms skammrar skamms; skömmum skammri skömmu; skammir o. s. frv.)
skammrif skammstafa skammsýni
skamta skamtur
skamt skemur skemst
skap skapbráður skapbrigði skapdeild skapfeldur skapferli skaplyndi skaplöstur skaplyndi skapmikill skapraun skapshöfn skapskifti skapstyggur skapvondur
skapa: skóp(skapaði),skapt(skapað), skaparfi
skarfur: dílaskarfur toppskarfur
skarpleitur skarpskygn skarpskygni
skattyrðast
skauðir skauðmígur
skauf skaufhali
ská: á ská, skáhalt
skáldfífl skáldkona
skán Skáney Skánungur
skápur: bókaskápur matarskápur
skár: herskár opinskár: opinskáir (opinskárir†), opinskáum
skefill: eyrnaskefill
skefjur: hafa sig í skefjum
skefla (skefldi skeflt), skefla: holskefla
skefta skefti: hnífskefti; skeftur
skegla (fugl)
skeggi (ef. skeggja, flt skeggjar): eyjarskeggi
skeið skeiða Skeiðará Skeiðin (í Árnessýslu)
skeifa skeifhöggur skeifur
skeika skeikull
skeina skeinusamt
skekkja: skekti skekt
skelfa: skelfdi skelft, skelfdur skelfing
skelka skelkaður skelkur
skella: skelti skelt, skellihlátur
skemd skemdarvíg
skemill: skemils skemli, fótskemill
skemma: skemdi skemt, skemmilega
skemmri skemstur
skemta skemtilegur skemtun
skemur skemst
skenkja: skenkti skenkt, skenkur
skepna skepnuhirðing
skeppa
skera: skar skáru skæri skorist
skerpla
skessa
skeyta skeyti skeytingarleysi
skifta skiftavinur skifting
skiki: bakskiki landskiki
skikkja skikkjufaldur
skil skila skilborinn skildagi skilfenginn skilgetinn (skyldg.†) skilmáli skilmerkilegur skilríki skilyrði
skildi (þgf. af skjöldur og af skilja)

skilja: skildi skilið, skilnaður skilningur
skima í allar áttir
skin: tunglskin yfirskin, skinfaxi skininn. En skyn t. d. í því skyni
Skinn (bn. flt., Skinnar†)
skinnfeldur skinnkufl skinnstakkur
skip skipalægi skipreiki skipstjóri
skirpa út úr sér (skyrpa†)
skirra skirrast við
skíma [*e.* shimme]: ljósskíma
skína: skein skinu skini skinið
skír (hreinn), skíra skírdagur skírgetinn skírlífi skírn skírskota skírsla (hreinsun, sönnun), skírteini. En skýra frá e-u o. s. frv.
skjaldan† skjaldgæfur† = sjaldan sjaldgæfur
skjar = styggur
skjálf: hliðskjálf (kvk.), skjálfa: skelf skalf skulfu skylfi skolfið, skjálfhendur skjálfti
skjálgur: skjóta augum í skjálg
skjáta: skinnskjáta
skjátla = skjöplast
skjóta: skýt skaut skauzt skutu skyti skotið skotist, skjótmæltur
skjótt: skjótara (skjótar†), skjótast
skjögra skjögt skjögta
skolleyru
Skorradalur Skorrastaður
skotald skoteldur skotspónn
Skotar Skotland skozkur
skotna: áskotnast
skóf: geitaskóf (geitnaskóf†)
skófatnaður skóleistur skóplögg skóþurka skóþvengur
Skógar skógganguг, skógi vaxinn, skógland skógleysi
skraffinnur
skrautgirni
skráveifa
skref skrefhár
skreið skreiðfiski
skreyta skreytinn skreytni
skriðbytta skriðna
skrifa skrift skrifta
skrifli
skrimsl (skrýmsli†)
skrimta
skringilegur
skríkja sólskríkja
skríll
skrína skríni
skrípi skrípalæti
skrítilegur (skrýtilegur†), skrítinn skrítni skrítla
skrjá skrjáfa
skrúði skrúðkyrtill
skrúfa skrúfhár
skryppi: ef eg skryppi (vþ. af að skreppa)
skrýða: skrýddi skrýtt, skrýðing
skrýfa: skrýfði skrýft
skrýtinn† skrýtilegur† = skrítinn skrítilegur
skræmta (= skrimta): æmta né skr.
skuggsýnn
skuldskeyta skuldunautur
skulu: skal skyldi
skupla
skurðgoð (skúrgoð†) skurðhagur
skurn (kvk., skurm†): eggskurn
skurtla sig [skurður]
skutull Skutulsey Skutulsfjörður skutulsveinn skutla skutlari
skúfa: útskúfa
skyggja skygður skygt, skygn skygni skygnur
skykkur skykkjótt (skrykkjótt†)
skyld: skyldarerindi skyldarvopn skylda skyldfólk skyldleiki skyldmenni skyldur skyldugur
skyldi: ef eg skyldi (vþ. af skulu).

En skildi (þgf. af skjöldur og þát. af að skilja)
skylfi: ef húsið skylfi (vþ. af að skjálfa)
skylft: búskylft féskylft fólkskylft
skylmast skylming
skyn skynbragð skynbær skynja skynleysi skynsemi skynugur
skynda skyndiboð skyndilega
skyr skyraskur
skyrbjúgur
skyrta
skyssa
skytningur [skjóta, skot]
skytta
ský skýflóki skýja skýjaður skýlaus
skýfa: skýfði skýft
skýla skýli skýlihögg skýll
skýr skýra (frá), skýring. En skír = hreinn
skær
skætingur
sköflungur
sköfnungur
skörulegur (sköruglegur†), skörungur skörungskapur
slagi slagna slagningur slagæð
slakki slakna slakur
slanga slangra slangur
slá: slæ sló slóst (slógst†), slógu slægi slegið slegist
slátra slátur sláturfé
slefa
sleggja
sleif sleifarlag (sleifaralag†)
sleikja
sleipur
sleita sleitulaus
slengja
slepja slepjugur
sleppa: slepti slept, sleppifengur (slyppifengur†)
sleppa: slapp sluppu slyppi sloppið
Slé Slésmynni Slésvík
slétta sléttmáll
slinni
slit slitna
slíðra slíður
slíkur
slím
slípa
slíta: slít sleit sleizt (þú sleizt), slitið
sljóvast (sljófgast†) sljólega sljór: sljó sljótt
slokna
slot: byljaslot veðraslot; slota (veðrinu slotar)
sló (í horni)
slóg (í fiski)
slyðra: blóðugar slyðrur, slyðrulega. En að slíðra sverð
slydda
slyngur (við íþróttir)
slyppifengur† = sleppifengur
slyppi: ef eg slyppi (af að sleppa)
slyppur (allslaus)
slys slysför slysinn slysni
slytta slytti slyttinn
slý Slý (bn. flt., Slýjar†), slýja
slægð slægsmunir slægur (kænn)
slægja (fisk)
slægja(slæja†), slægjuland: óslægja, slægur
slævast = sljóvast
slökkva slökti slökt
slöngva slöngvanbaugi
slöttur slöttólfur
smásaman [smám saman] smásmugull smásmygli smástreymt smávegis
smeltur: smeltur skjöldur

smeygja: smeygði smeygt, ísmeygilegur
smeykur (við e-ð)
smér† = smjör
smíð (það að smíða), smíði (smíðisgripur)
smjúga: smýg smaug smugu smygi smogið
smjör (smér†), smjörgerð smjörlíki
smygill (smyglar)
smyrill(fugl),Smyrlabjörg(-bjargir†)
smyrja: smurði smurt, smyrlingur (smyrðlingur†, smurðlingur†), smyrsl
smærri smæstur (af smár)
snaghyrndur
snápur snápskapur
snareygur snarvölur
snefjar snefill
snegla
sneið [sníða] sneiða sneiðingur. En sneyða = svifta
snemmbær snemmendis snemt
snepill: snepils, sneplar
snerill: snerils, flt. snerlar
snerta: snart (snerti), snurtu snyrti snortið (snert)
sneyða [svifta, snauður], sneyðilega sneyddur
sneypa: sneypti sneypt, sneypuför
snið snidda (torf, snydda†), sniðill sniðtízka
snigill (snígill†): brekkusnigill
snikkari (sniðkari†)
sníkja: sníkti sníkt
snípa: mýrisnípa
snild snildarbragð snilli snillingur
snjóbyrgi snjóhvítur snjókerling snjókingi (snjókyngi†), snjóskafl snjótitlingur
snúa: sný sneri snúið snúist
snyrta (til), snyrtilegur snyrtimenska
snýta: snýtti snýtt, snýtuklútur
Snæfellsnessýsla
snæfur snæfurleikur
snæfugl Snælaug
snögglega snöggur (snögt), snöggvast
snökt snökta
snöp
sofa sofna
Sognsær Sygnir
Solveig [Salveig, Sólveig†]
sókn sókndjarfur
sókti† = sótti
sóleyg (gras, ef. sóleygjar, flt. sóleygjar, sóley†), sólfirð sólfirring sólhvörf sólmyrkvi sólskin sólskríkja
sóma: sómdi sér vel
sparneytinn sparneytni
Spánn (Spán Spánar Spáni), Spánverjar spænskur
spánnýr
spegill: spegils speglar
spekt
speldi
spelkur (flt. kvk.)
spell: frændsemisspell sifjaspell, spellvirki
spensl: bókarspensl
spik (á sel, hval)
spilda
spilla: spilti spilt
spinna: spann spunnu spynni spunnið
spík
spíra (spýra†)
spítali
spíta† = spýta
spjaldhryggur (spjallhryggur†)
spjótskefti
spjör (flt. spjarir)
sporðdreki (spordreki†)
spottsamur spozkur

sprengja: sprengdi sprengt
spretta: spratt spruttu sprytti sprottið
spreyta sig
sprikla
springa: sprakk sprungu spryngi sprungið
sprytti: ef vel sprytti (vþ. spretta)
spurdagi spurmál (spursmál†), spurn spurning spurull
spynni: spynnist — ef út af því spynnist ófriður (vþ. af að spinna)
spyrða spyrðuband
spyrja: spurði spurðu spyrði spurt spurst
spyrna (spyrndi spyrnt): mótspyrna viðspyrna
spý: eg spý, spúði spúið, spýja spýta (út úr sér; spýta skinn)
spýta [spjót]: eldspýta tréspýta, spýtingur: blóðspýtingur
spölur: spalar speli, flt. spelir spala spölum
spöng: ef. spangar, flt. spengur
spönn (spannar)
staðaldur: að staðaldri; staðhöfn staðleysi staðlyndi staðnæmast staðrammur staðreynd staddur (stödd statt)
stafkarl staflægja stafrófskver
stafn stafnbúi Stafnfurðubryggja stafnhaf stafnhald stafnlok (staflok†)
stagl stagla staglfesta
staksteinóttur (stakksteinóttur†), stakur (stök stakt, stöku sinnum)
standa: stend stóð stóðst stóðu stæði staðið, stenzt staðist
stara starsýnn
starfa starfhús starfi
staup
staur stauragirðing
staut stauta stautull
stálefldur
stálpaður stálpast
steðji
stef stefjamál
stefna: stefndi stefnt, stefni
stegla
steik steikja
steinbítur steindur steingeit steinn Steinunn (Steinunnar), Steinnes
stela: stal stálu stæli stolið, stelvís
stelpa = telpa
stemma: stemdi stemt
steypa steypireyður
steyta: steytti steytt
stél stélfjaðrir
stétt: alþýðustétt bæjarstétt
stig stigahaft stigi stigreip stigur
stika stikill: stikils stikli stiklar; stikla (á steinum)
stikna
stilla stiltur
stinga: stakk stakst stungu styngi stungið
stirðlyndur stirðna stirður
stirfinn [stjarfur]
stirna (styrna†), stirndur (himinn)
stirtla
stía: lambastía svínastía
stífla (stýfla†), stíflugarður
stíll (stýll)
stírur (í augum)
stíga: stíg steig (sté), stigið
stívél [þ. stifel, l. æstivale; stígvél†]
stjarfi stjarfur
stjarna stjörnuhvolf
stjórnvölur
stjúpa stjúpbarn
stofa stofugögn
stofn stofna stofnun
stöpull: stöpul stöpult, stöpulir stöpulla (stöpullra†)
stórefli stórgrýti stórhveli stórlyndur stórmenska stóryrði

streita streitast við (streytast†)
strengja: strengdi strengt, strengur
streyma streymt: andstreymt stór-streymt, -streymi: andstreymi
streytast† = streitast
strigi strigapoki
strik [þ. strich, stryk†], strika striklota (í striklotu, í striklötu†)
strit strita
stríðeflidur stríðlyndur
strípaður strípiast
strjúka: strýk strauk struku stryki strokið
stryk† = strik
strympa
strý strýhærður
strýkja húðstrýkja
strýta [strútur]
stuðull (flt. stuðlar): rúmstuðull stuðlaberg
Sturla (Sturlu í öllum öðrum föllum í eint., Stulli†), Sturlaugur
stuttnefja
stúfrifað (stúrifað†)
styðja: studdi styddi stutt
stygð styggja stygglyndur styggur: stygg stygt
stykki Stykkishólmur
styngi: ef flugan styngi (vþ. af að stinga)
stynja: stundi styndi stunið
styrja (fiskheiti)
styr (styrjar), Styrbjörn styrjöld Styrkár
styrna†: það styrnir á = stirna: stirndi stirnt [stjarna]
styrkja styrkt styrkur
styrma (yfir e-m), Styrmir
stytta styttingur styttri styztur styttuband
stýfa: stýfði stýft
stýfla† = stífla
stýft (fjármark)
stýra: stýrði stýrt, stýri stýrilæti: óstýrilæti, stýrimaður
stöð (ef. stöðvar, flt. stöðvar), Stöðvarfjörður
stöðull (stöðli), Stöðlakot (Stuðlakot†), stöðulgerði
stöðva stöðvun
stökkull (flt stöklar)
stökkva: stökti stökt stokkinn
stökkva: stekk stökk stukku stykki stokkið
stöpla stöpull
suðrænn Suðurálfa suðureyskur
sufl (subl†)
sumar (flt. sumur), sumarleyfi
sumbl
summagi† = sundmagi
sums-kostar sumstaðar
sundfit sundhreifi sundmagi (summagi† sunnmagi†)
sundl sundla: mig sundlar
sundrung sundurlyndi sundurþykki
Sunnifa Sunnmæri Sunnudalur
súgur súgmikill
súpa, að súpa: saup supu sypi sopið
sútari sútaraiðn
svaðilfarir
Svafa (Svava†)
svaml svamla
svangur
svarf
Svarfaðardalur Svarfdælir
svartbakur svartfugl svartmunkur
svefn svefnhvíld svefnhöfgi svefnklefi svefnleysi svefnstyggur
-svefta: missvefta vansvefta
sveif sveifla
sveigja: sveigði sveigt, sveigur
sveima sveimur
Sveinn (Sveins), Sveinki
sveipa sveipur

sveit sveitfesti (kvk.)
svelga: svalg sulgu sylgi sólginn
svelgja: svelgdi svelgt
svella: svall sullu sylli sollinn
svelta: svalt sultu sylti, soltinn
svelta: svelti svelt
svengd svengjast
sverð sverðskriði
sverja: sór sóru særi svarið
svif svifrúm (svigrúm†)
svifta sviftikista sviftingar
svig svigi svigna svigurmæli
sviklyndur svikræði svikull
svil (hvk. flt.), sviljaspað
svili (kk.), flt. svilar
svima: svam svámu, svimi: höfuðsvimi
svipa sviplyndur svipstund svipull
svirgull svirgulslegur
Sviss (Svissland, Svissaraland†) Svissar svissneskur
sviti svitna
Svíar Svíaveldi Svíþjóð
svífa: sveif svifið
svíkja: sveik svikið
svími: vaða í villu og svíma
svínbeygja svínfylking svínkaður
svelgra
svæfa svæfill
syði: ef vatnið syði (vþ. sjóða)
syðri syðstur
syfja syfjaður (= svefnþurfi). En sifjaður = venzlaður
sygi: ef lambið sygi (af að sjúga)
Sygnafylki Sygnir sygnskur
sykki: ef báturinn sykki (vþ. af að sökkva)
sykur sykurreyr
sylgja
sylgur (teigur)
sylgi: ef gyltan sylgi alla mjólkina (af að svelgja)

sylla (silla†), syllustokkur
sylli: ef sárið sylli (af að svella)
Syllingar
sylti: ef kýrin sylti (vþ. svelta)
syn: setja syn fyrir, synja. En sin = taug
synd syndga syndugur syndvar
synda (= svima), syndur
syngja: söng sungu syngi sungið
-synningur: fjallsynningur útsynningur; syðri syðstur
syrgja
syrja [sori]
syrpa
syrta [sorti]
sypi: ef hann sypi á bollanum (af að súpa)
systir (systur í öllum hinum föllum í eint.), systkin systkinasynir systrungur
sytra [sautra]: það sytrar, lækjarsytra
sýð: eg sýð (af að sjóða)
sýg: eg sýg (af að sjúga)
sýki† = síki (vatnsrás)
sýki (veiki), sýkjast
sýja (umfar í skipi). En sía (sáld)
sýkn [sókn], sýkna sýknuleyfi: sýknt og heilagt, sýkna daga og helga
sýla (= frjósa): sýldi sýlt; sýldi hvern dropa, sýldur
sýlt (fjármark): sýlt hægra
sýn sýna sýnd sýndur sýning sýnishorn, sýnn: sýnu meiri
sýp: eg sýp (af að súpa)
sýr (gylta): sú sýr sú, flt. sýr (beygist eins og kýr), Sýrnes Sýrlækur
sýra [súr]
Sýrland sýrlenzkur
sýsl sýsla: búsýsla umsýsla
sýta sýtinn sýtni

syrfi: ef að syrfi (af að sverfa)
sækja: sótti (sókti†), sóttu sækti sótt sózt
sæla sælda sælgæti sællífi
sæma [sómi]: sæmdi sæmt, sæmd sæmilegur
sænskur [svenskur†]
Sæunn (Sæunnar)
Sævarhólar (Sæfarhólar†)
sögn (sagnir)
sökkva: sökk sykki sokkið
sökunautur sökudólgur
Sölvi (Sölfi†)
söngla sönglist söngur söngvari

tafl tafla taflbrögð
tafn: tælitafn
tafsa
tagi† = tægi: af því tægi
tagl: tögl og hagldir
taka: tek tók tóku tæki tekið
Tannastaðir (Tannstaðir†)
taug taugreftur
taxti
tá, ef. tár, flt. tær táa tám, táberg támeyra
tág (flt. tágar): viðartág
tál tálsegi tálvinur
tálga tálguhnífur
tálkn Tálkni Tálknafjörður
táp tápleysi
tárhreinn (táhreinn†)
te (the†), telauf
tefja: tafði tafið
tefla: tefldi teflt
teiga (drykk, teyga†), teigur (af landi; drykkur)
teinn teinungur
teinæringur (teinahringur†)
teista (fugl)
teiti Teitur
tekja (ef. flt. tekna), tekt: tiltekt
telgja [talga]: telgdi telgt
telja: taldi teldi talið, telst talist
telpa = stelpa
temja: tamdi temdi tamið
tengja tengdafaðir tengdir tengsl
tennur (tönnur†), tentur: hvíttentur
teygja: teygði teygt
teyma: teymdi teymt
texti: biblíutexti
té: láta í té
tifa: tifaði tifað
tiginborinn tiginn tign tignarnafn tigulegur [tígulegur]
tigl [l. tegula], tiglgrjót tiglofn
tigla: tigla töðu; tigla e-u í e-n; tiglidagur (tyllidagur†)
tigull tigulmór (deigulmór), tigulsteinn
tildra [tjald], tildur: hrófatildur
tilbrigði tileygður tilfyndni tilfýsilegur tilheyrandi tilhlýðilegur tilhneiging tilhugalíf tilkall tilkostnaður tillag tillaga tilleitni tilsókn tilstilli tilsýndar tilvik
timbur timbra
tin tina (fortina†), tindiskur
tinda (hrífu), tindilfættur tindóttur
tingast† = tímgast
titill titla titlatog
titlingur: snjótitlingur þúfutitlingur
titra titringur
tittur: hortittur
tíbrá
tíðindi tíðka tíðrætt
tígi: vera í tígi við
tík tíkargjóla
tímaleysi tímaskifti tímgast tímgun (tingun†)
tína (saman), **tína** (ílát): dúntína grastína, tíningur. En **týna** = **glata**
tír: orðstír (orðstýr†), tírargjarn
tísta: tísti tíst

títuprjónn
tíund tíundi tíutíu
tízka: tolla í tízkunni
tjá: tér (tjáir), téði (tjáði), vþ. té?i (tjæði), téð (tjáð)
tjúga tjúguskegg: heytjúga
Tjörfi
Tjörnes (Tjörnnes†)
tog toga togfiski togi: hertogi leiðtogi, toginleitur togna
tollheimta tollsmygill (tollsmyglar)
tord-ýfill [es. tord-wifel]
torfbingur torfmýri Torfi
torfæra torgætur torhöfn torkendur tornæmur torrek torsýnn
tortíma (tortýna†), tortrygð tortryggja torveldur (torvelt)
tó: grastó, tóvara tóvinna
tófa (tóa†), tófuyrðlingur
tólfeyringur tólffótungur tólfræður tólfti tólfær tólfæringur
tólg (tólk† tólkur†), tólgarkerti
tótt [toft], tóttarbrot
traðk traðka traðkur
traf trafakefli trafhvítur
trauðla trauður (trautt)
trefill (treflar), trefjar (kvk. flt.)
tregur tregða tregi treglega
treyja treyjuermi
treysta: vantreysta
tré trébyrgi trékefli trékylfa tréna trésmíði trételgja
trippi (tryppi†): mertrippi
trissa
trítill trítla
troða: tróð træði, troðningur
trúbrögð trúgirni trúleysi trúlyndi trúmenska trúrækni
trygð trygðrofi tryggja (trygði trygt), tryggur (trygg trygt), Tryggvi
trygill: grautartrygill
trylla [troll]: tryldi trylt, tryldur

trýði: ef eg trýði (vþ. af að trúa)
trýni: hundstrýni
tröll [troll], tröllkerling tröllriða
tugabrot tugakerfi tugur
tunga (tungna), tunguhaft
tungl tunglfylling tungllaust tunglskin tunglsljós
tuttugasti tuttugu
tútna
tveim-megin
tveir tvær tvö (tveggja tveimur)
tvenning tvennur: tvenn tvent
tvisvar sinnum
tvíbyrður tvíbytna tvíbýli tvídrægni tvíefldur (tvíelleftur†), tvígiftur tvígildur tvíhneptur tvílembdur tvímelmi tvíment tvískift tvístýft tvísýni tvítugsessa tvítugur tvítyngdur tvívegis tvíverknaður
tvævetla tvævetur
tyfta [tykta], tyftumeistari
tygði: ef eg tygði (vþ. tyggja)
tyggi (konungur)
tyggja: tugði tygði tuggið
tygilknífur tygill
tylft tylftareiður tylftarkviður
tylgi [tólg], tylgiskerti
tylla: tylti tylt, tyllisök
tylliboð†, *tyllidagur*† = tigliboð tiglidagur
tyngdur: tvítyngdur
typpa: typti typt, typpi typtur: silfurtyptur
tyrðill
tyrfa tyrfinn Tyrfingur tyrfni
Tyrkir tyrkneskur
týgi [þ. zeug]: hertýgi reiðtýgi; týgja, týgjaður (tygja†, týja†)
týhraustur Týr týspakur
týja [tófa]: týja með unga sína
týna (= glata), týning. En tína = safna

týra [tóra]: ljóstýra
tæfa (= tófa)
tægi : af því tægi (tagi†)
tægja: kjöttægja
tæja: tæ táði tæði táð, tæja ull; ullartæja
tækifæri tækur ótækur
tæpitunga tæpta: tæpti tæpt, tæpur
töfrabrögð töfrar
tölt: hóftölt, tölta: tölti tölt
töng, ef tangar, flt. tengur (tangir)
tönn (flt. tennur, tönnur†), tönlast (tönglast†)
tötrar tötrugur

ufsaveiði ufsi. En ups á húsi
ugga: mig uggir, að
uggleysi uggur: með ugg og ótta
ugla
ullarreyfi
umbergis umbreyting umburðarlyndi umbylta umbylting umhleypingur umhverfa umhverfis umhyggja umkringja ummerki ummæli umsát (kvk., umsátur†), umskifti umskurður umsókn umsteypa umsýsla umvöndun
unaður unaðsemd unun
undanbrögð undaneldi undanfærsla
undirferli undirförull undirgefni undirhyggja undirleitur undirlægja
undurfurða (undirfurða†), undurfurðulegur undursamlegur
ungbryssi ungkvendi ungneyti ungviði ungæði [ungur, æði; unggæði†], ungæðislegur
Ungverjaland ungverskur
unna: ann unni (unti†), unnu ynni unnað (unt†), unnusta unnusti
unndýr Unnur unnvörp (undvörp†)
unz (uns†)
uppeldi uppfæðsla uppgötva uppgötvun upphefð upphvatning
uppiskroppa uppistaða uppivaðsla
uppnám upprás uppreisn (= viðreisn), uppreist (= uppþot), uppruni Uppsalir uppsát uppsátur uppskár (uppská uppskátt), uppskera uppstigning uppvís uppörvun
ups (á húsi,kvk),Upsaströnd Upsir. En ufsi (fiskur)
urmull (sægur)
urriði = aurriði
utanbókar utanlands Utanverðanes
uxi uxahúð uxakjöt

-úð: illúð léttúð úlfúð (úlbúð†)
úfinn úfur úfskurður
úldinn úldna
úlfaldi
úlfgrár (úlgrár†), úlfúð
úlnliður = ölnliður (úlfliður†, únliður†)
úreldast úreldur úrfelli úrhættis úrillur úrkynja úrskurður úrtíningur úrslit úrvinda úrþvætti
úrkostur: eiga e-s úrkost (úrkosti flt.), úrkula (óbeygilegt lýsingarorð, t. d. úrkula vonar)
útarfi útbeit útboð útbyrðis útbýta úterfð útey úteygður útfirðir útfiri útgrynni úthey úthverfa úthverfur úthýsa úthýsi útkljá útlagi útlegð útlenzkur útlægur útnyrðingur útrýma útskeifur útskýra útsynningur.
útidyr útigangur útistöður

vaðberg† = varðberg
vaða: óð væði vaðið, vaðall
vafagepill vafalaus vafi
vafla (vöflur)
vafningur
vafra vafurlogi
vagl Vaglar (Vaglir†), vaglskora
vaka vakna

valda: veld olli ylli valdið (ollað†)
Valadalur† = Voladalur [Váli=Voli]
Valdís valdreyri Valgerður valkyrja Valtýr (Valtý Valtýs), valtýska
valinkunnur valkvendi valmenska
valla (ef. flt. af völlur), Vallahreppur (Vallnahr.†), valllendi
valla† = varla
vamm (flt. vömm), vammhelti
vangeymsla vangæzla vanhefna vanhyggja vanlyktir vanmegin vanmegna vansemd vanstiltur (óstiltur), vansvefta vanþyrmsl
vandfýsi (vandfýsni†), vandgæfur (vangæfur†), vandhæfi vandkvæði (vankvæði†), vandlyndi vandstiltur (torstiltur), vandvirkni
vangi vangafilla (vangafylla†)
vanki vankaður
vansi (vanzi†)
vanta: mig vantar; hestana vantar (hestarnir vanta†)
varða: honum varðar við lög; skyldi varða tjörbaugsgarð, ef . . ; mig varðar það engu
varðberg (vaðberg†), varðgæzla varðveizla
vargynja
varið†= farið (e-u er svo eða svo farið)
varla (valla†), varlega varmenska varnaður varnagli varorður varúð
varp varpa varpnet varptími
varpa: varpaði varpað
varygð varkárni
varzla vörzlumaður
vastur (vafstur†):málavastur, vastra
vatnfátt vatnsbragð vatnsheldur vatnskarl Vatnsleysa vatnsleysi vatnsseytill vatnsskírn
vax vaxspjald

vaxa: vex óx uxu (óxu), yxi vaxið
veðja: veðjaði (vaddi†), veðjað (vatt†)
vefa: vef vaf (óf), váfu (ófu), væfi ofið, vefnaður vefstaður veftur: vefur vefjar vefir
vefja: vafði vefði vafið
vega: vó (vo), vógu vægi vegið
vegferill (vegferli)
veggirni veglyndi vegmenska vegsemd vegtylla
-vegi, -vegis: öndvegi, hálfvegis
vegna (vel eða illa)
vegna´ (= fyrir hönd, af hendi) e-s
vegna† = sakir, sökum (þess . . .)
vegsummerki† = verksummerki
vegur (leið), ef. vegar, þgf. vegi
vegur (sæmd), ef. vegs, þgf. veg
veiðarfæri veiðigögn veiðidýr
veifa: veifaði veifað, veifiskafi
veig (kvk., flt. veigar), veigur veigamikill
veiki veikindi veikja veikur
veikja† = veiki (sóttveikja†)
veilindi veill
veimiltíta
veisa veisugalti Veisusel
veita: veitti veitt, hefir veizt
veita: áveita, veituengi
veizla veizluskylda veizluspjöll
vekja: vek vakti vekti vakið
veldi veldissproti
vella: vall ullu ylli ollið
vellir: völlu (velli), valla (vallna†) völlum
velta: valt ultu ylti oltið, veltiár veltiþing
vend venda (vendi), vendilega Vendill Vendilskagi
venja: vandi vendi vanið
venzl venzlaður venzlamaður
ver: álftaver eggver, vertíð

vera: var vóru væri verið
verða: varð, þú varðst, urðu yrði orðið
Verðandi (kvk., eins í öllum föllum)
verðgangur (vergangur†)
verja: varði varið varist
verkfall verklagni verknaður
verksummerki (vegsummerki†)
vermikveisa vermireitur
vermsl: kaldavermsl (kaldavesl†)
verpa: varp (verpti†), urpu yrpi orpið, verpill (verplar)
verfeðrungur versna verri verstur
verzla verzlun verzlunarviðskifti
vesall (vesæll†), vesöl [vesul], vesalt: vesalan (veslan), vesala (vesla), vesalt; vesals vesallar vesals; vesölum (veslum), vesalli, vesölu (veslu); flt. vesalir (veslir), vesalar (veslar) vesöl; vesala (vesla), vesalar (veslar), vesöl; vesalla; vesölum; — vesalingur (vesælingur†), vesalmenska vesöld (vesæld†)
veski: bréfaveski
vesiaður, veslast upp, veslingur veslings-maðurinn!
vestanlands Vestfirðir vestfirzkur Vestmanneyjar (Vestmannaeyjar†), vestrænn Vesturálfa
vesæld† vesæll† = vesöld vesall
vettfang [véttvangur]
-vetna: hvarvetna hvívetna
vetlingur: bandvetlingur sjóvetl.
veturgamall vetursota veturvist
vé Vébjörg vébönd véfengja
vél véla vélfimi vélindi
vér (oss)
véri [l. vir]: austanvéri
viðbragð viðfeldinn viðkepni viðkynni viðleitni viðsjáll viðskifti viðspyrna viðsæmandi viðurkvæmilegur viðurnefni viðurstygð viðurvist viðvaningur viðvindill
viður: viðar, flt. viðir viðu (viði)
Vigdís Vigfús [Vígdís Vígf.]
vigt (vikt†)
vigur (spjót) ef. vigrar, flt. vigrir
vik vika (vikur)
vikna: viknaði viknað
vild vildarmær vildisgripur vilhollur vilji viljaleysi viljugur vilkvæður vilmæli vilna vilyrði
villa villukenning villumaður (= villutrúarmaður), villuráfandi
villibráð villidýr villigöltur villimaður (siðlaus maður)
vilpa (vylpa†)
vilsa
vin (ef. vinjar) = engi: Björgvin Dalvin Leikvin
vinda: vatt undu yndi undið
vindbylur vindgnýr vindóttur vindskeið
vindill (vindlar), vindlingur
Vindur (þjóð, flt, Vindar†)
vingast vingun
vingl vingla
vinleysi vinsemd vinsæll
vinna: vann unnu ynni unnið
vinstur (vinstrar), vinstri vinstramegin
vinza (úr e-u)
virða: virti virt virztu (boðh.), hefir virzt; virðing virðulegur (virðuglegur†), virður
virkt virktarlið virktarvinur
visk: heyvisk
vist vistabyrðingur vistferli
visundur (vísundur†)
vit vitfirring vitfirtur vitka vitkast vitleysa vitneskja vitorð vitrun vitringur vitsmunir vitstola vitund
vita: eg veit, þú veizt; vissi vitað

vitna vitneskja vitni vitnisburður vitnisbær
vizka vizkuskýr
via, flt. víur (í osti)
víða: víðar víðast, víðast hvar, víðfleygur víðförull, víðs vegar, víðsýni
víðir (víðis): fjallvíðir grávíðir; víðdælskur Víðihóll (Víðirhóll†), víðihrísla (víðirhrísla†), Víðines (Víðirnes†)
víf vífinn vífni
vífilengjur
vígaferli vígfimi víggirða vígi víglegur vígreifur vígsgengi vígur
vígja: vígði vígt; vígsla: hjónavígsla prestvígsla
vík víking víkingur
víkka (víðka†)
víkja: vék (veik), viku viki vikið
víl vílmögur (vílmegir), vílstígur
víseyrir vísindi
víti vítishorn
víxill víxl víxla
vobeiða vobrestur vogestur volaust volegur voljúgur volyndi votrygð votryggja [vátryggja], voveiflegur
voðfeldur voðhæfur
vofa
voggrís vogmeri vogrek vogskorinn
Voladalur [Váladalur]
volgna volgur
vonarvölur vonbiðill vonbrigði vonleysi
vonzka vonzkuveður
vopndjarfur vopnfimi vopnfirzkur
vorkenna: vorkendi vorkent
vorkunn (vorkun†), vorkunnarlaust vorkunnlátur
vorlag voryrkja vorannir
Vorsabær (Ossabær†)
vosbúð vosklæði voskufl voskyrtill
votlendi votsamur votviðri
votrygð votryggja
vottnefna vottorð
væfla væflulegur
vægð vægðarleysi
-vægi -vægur: mikilvægi lítilvægur
vælindi [vélindi]
Vænir (Væni Vænis)
vænn: vænni vænna (vænnra†)
værð værðarleysi
væskili væskilslegur
vættur (kvk., þf. vætti, ef. vættar þgf. vætti, flt. vættir): ill vættur og örg; landvættur meinvættur óvættur
vöðla (e-u saman)
vöflur: komu vöflur á hann
vökna vökvi vökvun
völlur: völl vallar velli; vellir völlu (velli), valla (vallna†)
völur: völ valar veli, velir. Sms. hjálmunvölur riðvölur snarvölur
völva: þf. ef þgf. völu, flt. völur, Völuspá
vömm (vammar, vammir)
vöndull (vöndli vöndlar), vöndla
vörubirgðir vöruleifar
vörzlumaður
vöttur: vattar vetti, flt. vettir
vöxtur (vaxtar), vöxtulegur

ybbast ybbinn
ydda: það yddir á
yðar yður (af þér)
yða† *yðinn*† *yðrast*† *yður*† (innyfli) = iða iðinn o. s. frv.
yðvar yður yðvart (yðvarn yðra yðvart; yðvars yðvarrar yðvars; yðrum yðvarri yðru; flt. yðrir yðrar yður; yðra yðrar yður; yðvarra; yðrum)
yfirbragð yfirdýna yfirheyrsla yfirhylming yfirhöfn yfirskyggja yfirskin yfirsýnd yfirvarp

yfrinn (ærinn)
ygla yglibrún
Yggdrasill Yggur (Yggjar)
yki: ef eg yki við (vþ. af að auka)
ykkar (beygist eins og yðvar)
yl† *yljar*† = il: iljar (neðan á fæti)
ylgja ylgjast ylgur (ylgjar)
ylja ylur (yl yljar): bjarnylur sólarylur, ylnæmur
ylli: ef vatn ylli upp; ef veikin ylli manndauða (vþ. vella og valda)
yllir [í vef, ull]
ylti: ef tunnan ylti um (vþ. velta)
ylmur† *ylmsætur*† = ilmur ilmsætur
ymja (ym umdi umið): ymr it aldna tré, ymur
ympra (á e-u)
yndi: ef eg yndi (vþ. una og vinda)
yndi yndishót yndislegur
yngisfólk yngismey yngja Ynglingar yngri yngstur Yngvi
-ynja: apynja vargynja
ynni: ef eg ynni (vþ. unna, vinna)
ynnilega† = innilega
yppa: ypti ypt, ypta (öxlum)
yrða (á e-u): fullyrða; -yrði: illyrði kaldyrði
yrði: ef af því yrði (vþ. verða)
yrðlingur [urð]: tófuyrðlingur
yrja (yr urði urinn): uppurinn
Yrjar (bn. flt.)
-yrja: eimyrja
-yrki, -yrkur: einyrki seinyrkur
yrkisefni yrkja: orkti orkt
yrkja yrkjunautur: akuryrkja
yrmi: illyrmi; yrmlingur yrmt
yrpi: ef hænan yrpi (vþ. verpa)
ys ysja
ysta ystingur
ytri yztur [út]
yxi: ef áin yxi (vþ. af að vaxa)
yxn yxna
yzt yztur

ýbogi
-ýðgi: harðýðgi
ýfa ýfast ýfinn ýfisorð
ýgjast ýgur: mannýgur
ýki ýkjur
ýla ýlustrá
ýlda ýldulykt
ýlfra [úlfur]
Ýlir
ýmisgjarn ýmislegur
ýmsir ýmsar ýmis: ýmsa ýmsar ýmis; ýmissa (ýmsra) ymsum
ýmigustur† = ímugustur
ýr (ý ýs): ýbogi ýdrótt ýskelfir
ýra: ýrði ýrt, ýring ýrinn ýrur
ýsa (fiskur, ísa†)
ýskrar (í honum)
ýta ýtar (menn)
ýtarlegur† = ítarlegur

þagga þagmælskur þagna þagnargildi þagnarþei
þang þangfjara
þangað þangaðkoma
þannig þanninn (= þann veginn)
þarfleysa þarfnast þarfur
þarlenzkur þarvist
þauli þaullesinn þaulsætni
þáfjall þána
þáttur: þáttar þætti, þættir þáttu (þætti), þátta
þefa þefillur þefur
-þegi: arfþegi farþegi
þegja: þegi þagði þögðu þegði, þagað
þegn þegngildi þegnskylda
þeista (fugl)
þei-þei! (þey-þey†)
þekja: þakti þöktu þekti þakið

þekking þekkja: þekti þekt þekt: óþekt
þengill (þgf. þengli, flt. þenglar)
þenja: þandi þöndu þendi þanið, þensla
þenna (þennan)
þerna Þerney
þerra: þerraði (þerði), þerrað, þerrileysa þerrir (þerris)
þess háttar, þess konar, þesslegur
þetta (þettað†)
þeygi [þó, eigi]
þeyr: hjöiþeyr örvaþeyr
þeysa: þeysti þeyst, þeysing þeysir
þeyta þeytispjald
þétta þétti þéttur
þiðna
þiður (kk.): þiðurs, flt. þiðrar
þiggja: þá (þáði†), þágu (þáðu†) þægi (þæði†), þigg þú, þigðu, þegið, þiggjendur
þil þilfar þilja þilviður
þind þindarlaus
þing þinga Þingeyjarsýsla Þingeyri þinghá þingheyjandi þinglausnir þingskil þingunautur Þingvöllur
þinull (á neti)
þistill Þistilfjörður
þíða (frostleysa), þíður: þíð jörð. En þýður = mjúkur
þísl (vagnstöng)
þjarfur: þjörf þjarft
þjá (þjáði þjáð): sárþjáður örþjáður
þjóðkrili þjóðlygi þjóðnýtur þjóðstefna þjóðsýnilegur
þjófnaður þjófska þjófsnautur
þjóna þjónkun þjónn (þjón þjóns), þjónusta
þjóta: þýt þaut þutu þyti þotið
þolgæði þolinmæði þolleysi
þora: þorði þyrði þorað, þorinn
Þorgils Þorkell (þgf. Þorkatli og Þorkeli), Þorlákur Þorleifur (Þollákur† o. s. frv.)
þorn þorngrund
þorna
þorp Þorp (bn. flt., Þorpar†), þorpkarl
þorri
þorsklýsi þorskur
þorsti þorstlátur
Þorvaldur (Þorvalds, Þorvaldar†), Þorvarður (Þorvarðs, Þorvarðar†)
þó, þó að, þótt
þóf þófi þófna
þóknast [þoknast, þokki]
þókti† = þótti
Þór Þórarinn (Þórarin Þórarni), Þórdís Þórey (Þórhallur Þórný)
þótta [þofta]
þrautarlending þrautgóður
þrá þrái þrákelkni þrályndi
þref þrefa þrefi
þrefaldur
þreifa: áþreifanlegur
þreklyndur þrekvirki
þrengri þrengsli þrengstur
þrennur þrenn þrent, þrenns konar
þrepskjöldur† = þröskuldur
þrettán þrettándi þrevetur
þreyja: þreyði þreyð, þreyður: langþreyður
þreyta þreyttur
þriðji þriðjudagur þriðjungaskifti
þrif þrifnaður
þrífa: þreif þrifið
þríhyrna þríhyrndur þríhyrningur þrískiftur þrítugur
þrjóta: þrýt þraut þrutu þryti þrotið
þrjótur þrjózka þrjózkast
þroski þroskast
þrot þrotna

þróast þróun: framþróun
þrúga (snjóskór)
þrútna þrútinn
þrymill þrymlóttur
þryti: ef drykkur þryti (vþ. þrjóta)
þrýsta þrýsting þrýstinn
þræll þrælmenska
Þrændalög þrænzkur
þrömur: þramar þremi, þremir (þröm kvk†)
þröng þröngbýlt þrönglent þröngva
þröskuldur [es. þerscold; þrepskjöldur†]
þukla
þumall: þumal þumals þumli
þumbaldi þumbaldalegur (þumbaralegur†)
þungbýll þunglyndur
þunnildi þunnvangi
þurður: þurð þurðar þurði
þur þur þurt (þurran þurra þurt; þurs þurrar þurs; þurrum þurri þurru; þurrir þurrar þur). þurrabúð þurfætis þurlendi þurlyndur þurviðri
þurfa: þarf þurfti þyrfti þurft, þurft (beiðast þurftar sinnar): ó þurft, þurftugur
þurka þurkasamur þurkur
þussi [þurs], þussaberg þussalegur
þú: þig þú þér, þúa
þúfa þúfnakollur
þúst (kvk.): berja korn með þúst
þústna þústur
þúsund (kvk.), þúsundasti
þvag þvaga þvaglát þvagstemma
þvegill (þveglar)
þvengur, ef. þvengs, flt. þvengir
þverbak þverbakspoki þverhníptur þverlyndi, þvers um, þverúð
þverra: þvarr þurru þyrri þorrinn
þvesti (af hval)
þvinga þvingun
þvílíkur (þvílíks þvílíkir)
þvo: þvæ þó(þvoði†), þógu(þvoðu†), þvægi (þvæði†), þvegið
þvogl þvogla
þvottur þvottvífl
þybbast þybbinn
þykja: þótti (þókti†), þótt þætti þótt, þózt
þykki: samþykki sundurþykki, þykkja: fáþykkja
þykkildi þykna þykni: sauðaþykni; þykkleitur þykkvaxinn þykt
þyldi: ef eg þyldi það (vþ. þylja og þola)
þylja: þuldi þyldi þulið
þyngd þyngja þyngri þyngsli þyngstur
þynka þynna þynnast þynnri þynstur þyntur
þyrði: ef eg þyrði (vþ. af að þora)
þyrfti: ef við þyrfti (vþ. þurfa)
þyrill: flautaþyrill, þyrla
þyrkingur [þur]
þyrma þyrmsl (þyrmslur), þyrmslamaður
þyrnikóróna þyrnir
þyrpast þyrping
þyrrinn [þurr]
þyrri: ef vatnið þyrri (vþ. þverra)
þyrsklingur: þaraþyrsklingur
þyrsta: þyrsti þyrst
þys þysja (þusti þust), þysmikill
þyti: ef eg þyti af stað (vþ. þjóta)
þytur: illviðraþytur lúðraþytur
þý (kvk., ef. þýjar, flt. þýjar), þýborinn þýlyndi
þýða (blíðka, útleggja), þýðast þýðing þýðleikur þýðlyndi þýður. En þíða = frostleysa
þýfður þýfi: krappaþýfi [þúfa]
þýfga þýfi [þjófur]

þýt: eg þýt (af að þjóta)
Þýzkaland þýzkur
þæfa þæfni
þægð þægja
þögli þögn þögull (þöglir)
þömb (þambar)
þönguli flt. þönglar
þörf (ef. þarfar, flt. þarfir)

æðilangt æðimikill æðiverkur
æfar- = afar-
æfi æfinlega æfintýr
æfur: illur og æfur
Ægir ægissandur *Ægisif*
ægigeisli ægilegur ægishjálmur
ægja: ægði ægt, ægur
æja (á†) hestum: ái áði æði áð
æpa: æpti æpt
ærinn (nægur)
ærsl ærslafenginn
æska æskualdur æskuskeið
ætla (atla†), ætlun: fyrirætlun
ættarfylgja ættbogi ætterni ættfærsla ættgöfgi ættingi ættkvísl ættleiða ættleifð ættleri ættrækni
æxla æxli

öðrumegin (öðrum megin)
öfga öfgar öfugmæli öfugstreymi öfuguggi öfugur öfugyrði
öflgast öflugur
öfundareyrir öfundgirni öfundkent öfundsýki
Ögmundur Ögur Ögvaldur
ökli öklaliður
öl öldrykkja öleysill ölreifur ölvaður: ofurölva
öldungur öldungaráð
öldurmaður öldurmannlegur
Ölfus (Ölves†), Ölfusá Ölfusingur

ölmusa ölmusugæði
ölnbogi = olnbogi
Ölvaðsholt
Ölvisgerði (Ölversgerði†)
ömurlegur
Öndverðanes (Öndverðarnes†), öndvegi öndvegissúla
öngull Öngulsey
öng (öngvar): í öngum sínum, öngvit öngþveiti
öngvir† *öngvum*†=engir engum
önnkostur önnungur
önuglyndi
Önundur Önundarfjörður Önfirðingar
örbirgð (örbyrgð†), ördeyða öreigi örendur örfiri Örfirisey (Efferseyt†), örgrynni örísa örkuml örmagnast örmul (hvk. flt.), örmæddur örreyta örskamt örskifti örskiftamaður örstuttur örtröð öruggur öryggispípa örvasa örverður örverpi örvilnast (örvinglast†), örvita örvænn örvænting örþjáður örþrifráða öræfi
örlygi Örlygur Örlygsstaðir örlög örnefni
örlyndi örlæti örorða
örvadrífa örvamalur (örvamælir†)
örvendur (örvhentur†)
ösp (aspar)
ötull, flt. ötulir (ötula ötulla)
öxi (ef. axar), öxarhyrna Öxfirðingur
öxl (ef. axlar, flt. axlir)
öxn Öxnadalur Öxnafurða Öxney
öxull, ef. öxuls, þgf. öxli
özla: özlaði özlað
Özur (ef. Özurar, þgf. Özuri)

VIÐBÆTIR

Nokkur mállýti

Merkið = þýðir hér sama sem: réttara en (það sem á undan stendur).

að: ef að, sem að, þegar að = ef, sem, þegar (*að* er ofaukið)

aðvara, aðvörun = vara við, viðvörun

aflegging eiðs = eiðspjall, eiður (er) unninn

afhald: vera í afhaldi = vera vel þokkaður (látinn). Sbr. hafa mætur á

allra handa = alls konar

alt í alt = alls, samtals, að öllu samanlögðu

auðmýkja = lítillækka, lægja; auðmýking = læging, hneisa

á skóla (spítala o. s. frv.) = í skóla (spítala); þetta ár voru 12 lærisveinar á skólanum (5 sjúklingar á spítalanum) = þetta ár voru 12 lærisveinar í skólanum (5 sjúklingar í spítalanum); sex nemendur gengu á skólann þann mánuð = sex nemendur voru í skólanum þann mánuð

á eynni, á Færeyjum = í eynni, í Færeyjum

ákvarða = tiltaka, ákveða

ákvörðun = takmark, fyrirætlun, fyrirmæli

ákvarða sig til e-s = ráða e-ð við sig, afráða

álíta = telja, meta, ætla, hyggja

beygja sig fyrir (undir) = lúta, ganga á vald, láta undan

bygging (t. d. líkamsbygging) = skapnaður, sköpulag, vöxtur, vaxtarlag, gerð, lögun

byggingar = hús, húsakynni, mannvirki

byrja með: til að byrja með = að upphafi, framan af, fyrst í stað

deildar meiningar = skiftar skoðanir

draga fram = taka fram, tilnefna, koma með, hafa yfir

dreyma um e-ð = láta sér detta e-ð í hug, gruna e-ð

dýrka = tigna, tilbiðja, blóta (goð)

eftirgefanlegur = tilhliðrunarsamur, óheimtufrekur, þægur

eiginlegleiki = eiginleiki

eins og aldrei áður = framar en nokkuru sinni áður

ekki að tala um = að ónefndu

endilegur: endilegur dómur = fullnaðar-, fullnaðardómur

eyðileggja = glata, spilla, tortíma

eyðileggjandi = skaðvænn, skaðræðislegur

falla inn á: sá hátíðisdagur féll inn á þann tíma = þann hátíðisdag bar upp á þann tíma

fastur: *taka fastan* = handtaka, hefta, varpa í varðhald; *slá föstu* = telja víst (óyggjandi), festa

fella dóm = kveða upp dóm

flytja: þeir fluttu til Ameríku = þeir fluttu sig (fluttust) til Ameríku

forgengilegur = fallvaltur, hverfull

forna: til forna = forðum, í fyrndinni, að fornu fari

framsetja = orða, skýra (segja) frá
framsetning = frásögn, skýrsla, orðalag, orðfæri
framúrskarandi = frábær, afburða-
fullvissa e-n um e-ð = fullyrða (staðhæfa) e-ð við e-n
fyrir: það kemur fyrir, að = það ber við, svo ber undir (atvikast), að
gamaldags = fornfálegur, úreltur, fornlegur
ganga: það getur ekki gengið=má eigi svo búið vera, getur eigi blessast
ganga inn á e-ð = ganga að e-u, fallast á e-ð, samsinna e-u
ganga upp í e-u = beita sér öllum við e-ð, leggja alúð við e-ð
ganga út frá = ganga að e-u vísu, gera ráð fyrir e-u, miða við e-ð; ganga út frá e-u svo sem nokkru sjálfsögðu = ganga að e-u vísu og sjálfsögðu
halda upp á = hafa mætur á, þykja vænt um
heppilegur = hagfeldur, hentugur, góður, vel til fallinn
hinar ýmsu þjóðir Norðurálfunnar = Norðurálfuþjóðirnar (greinir má ekki vera með orðinu *ýmis*, fremur en með *annar*, *allur*, *tveir*, *þrír* o. fl., t. d. ekki: hinn alli lýður, heldur að eins: allur lýður)
hjarta: leggja sér á hjarta = hugfesta sér, brýna fyrir sér; láta ganga sér til hjarta = láta á sig fá
hjá: blóðið *hjá* fiskunum er kalt = blóðið *í* fiskunum er kalt; hjá Grikkjum = með Grikkjum
hljóða upp á = vera um
hluttekning = hluttekt, samúðarþel
í ár = þetta ár, á þessu ári
í land = á land, til lands; þeir reru í land = þeir reru til lands; þeir fóru í land = þeir fóru á land
innkalla mótpartinn = stefna varnaraðila (sóknaraðila)
innleiða = taka upp, lögleiða; innleiða ensku við skólann = taka upp enskunám í skólanum
kenna til: mér (mig) kennir til = eg kenni til
kringumstæður = ástæður, atvik o. fl., sbr. *undir*
langa: mér langar = mig langar
láðist, láðst: mér láðist eftir að . . . = mér láðist að . . .
leggja á hjarta = brýna fyrir
leiðandi menn = leiðtogar (lýðsins), helztu menn, málsmetandi menn, forkólfar, forvígismenn
liggja í = felast í
líða við e-ð = hafa baga (tjón) af e-u
ljós: láta í ljósi = láta í ljós
makalaus = frábær, einstakur, óviðjafnanlegur
með: gift með e-m = gift e-um (*með* ofaukið); fara með skipi = fara á skipi
merkja: merkja sér = hugfesta, setja á sig; vel að merkja = það er að segja, vitaskuld, reyndar
meina: hvað meinarðu? = hvað áttu við?; *meining* = skoðun, hugsun, ætlun, skilningur
mótpartur = andmælandi, sóknar-(varnar-)aðili; *móttaka* = viðtaka; *móttækilegur* = næmur (við e-u); *móttækileiki* = næmleiki
mögulegur = fær, tækur, (sem er) auðið
nærvera = návist viðurvist
neyð: líða neyð = búa við volæði, eiga bágt

nokkuð: nokkuð er það = víst er um það
óttast fyrir e-u = óttast e-ð; ótti fyrir = ótti (hræðsla) við
reka: hvalur rak = hval rak (hvali rak)
reikna: það er sem smáræði að reikna = það er smáræði (*sem* og *reikna* er ofaukið)
samanhangandi = samfastur, óslitinn
sálusorg = sálnagæzla
sem oftast (d.: som oftest) = oftast nær
sem (tilvísunarforn.): en sem, og sem = en, og (*sem* ofaukið)
setjum svo = gerum ráð fyrir
ske = gerast, verða
spursmál = spurning, vafa-atriði
svo að segja = að kalla má, sama sem; *svo gott sem* = sama sem, hér um bil
taka sér af = annast, taka að sér
tala: ekki að tala um = hvað þá heldur, eg fæst nú ekki um
teikna = draga upp; teikning = dráttlist
tilfelli: í því tilfelli = er svo ber undir
tilsvára = samsvara
tímaspursmál: það er ekki nema tímaspursmál = það kemur (gerist, verður) með tímanum, — er þar að kemur, er tímar líða, þá og þegar
undir einkamáli = með (í) einkamáli; undir öllum kringumstæðum= hvernig sem á stendur (til hagar)
upp til Íslands = til Íslands, hingað, hingað til lands
uppáhald = eftirlæti, mætur; *uppáhaldsvinir* = vildarvinir
uppbygging = sálubót; *uppfylla* (ósk, bæn, sætt) = veita, láta rætast, gera, efna, halda, framkvæma, rækja; *upphæð* = fé, fjárhæð, fúlga; *upplýsing* = skýrsla, skýring, fræðsla, vitneskja
utan að = utanbókar
útbreiðsla blaða (sóttar) = hve blöð eru víðlesin, sótt víðförul; *útbreiddur* = víðlesinn, víðförull; *útlandið* = útlönd, önnur lönd; *útnefna* = nefna, kveðja, skipa
yfir land = landveg; *yfirvega* = íhuga
yfirfljótanlegur = ærinn, meir en nógur
þannig: þrælarnir voru *þannig* ekki taldir meðal manna = þrælarnir voru (því, eftir því) ekki taldir meðal manna, þ. e. *þannig* er ofaukið (og *því*, m. m., oftast líka)
þrenging = þraut, raun, andstreymi
þýða: villidómur manna þýðir einmitt það = v. m. er einmitt í því fólginn; það þýðir ekkert = það stoðar (gagnar) ekkert
þýðing = áhrif (m. m.); það hefir mikla þýðing = það er mikilsvert, í það er mikið varið, mikils er vert um, á miklu stendur um, skiftir miklu
þýðingarlaus=einskisverður, gagnslaus, marklaus
þýðingarmikill = mikilsverður, mikilvægur, mikið í varið, mikils um verður
æfa = iðka, temja sér

